

"Redaktørens lovsamling"

(ajourført 28. november 2016)

INDHOLD:

Offentlighedsloven	1
Retsplejeloven (uddrag)	12
Straffeloven (uddrag).....	26
Medieansvarsloven	30
Vejledende regler for god presseskik.....	39
Lov om massemediers informationsdatabaser	42
Stikordsregister.....	47

Lov om offentlighed i forvaltningen (Offentlighedsloven)

Lov nr. 606 af 12. juni 2013

Link: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=152299>

Kapitel 1 Lovens formål og anvendelsesområde

Kapitel 2 Aktindsigt m.v.

Kapitel 3 Journalisering, postlister og aktiv information

Kapitel 4 Undtagelser fra retten til aktindsigt

Kapitel 5 Behandlingen og afgørelsen af anmodninger om aktindsigt m.v.

Kapitel 6 Ikrafttræden og overgangsbestemmelser m.v.

Kapitel 1

Lovens formål og anvendelsesområde

Lovens formål

§ 1. Loven har til formål at sikre åbenhed hos myndigheder m.v. med henblik på navnlig at understøtte

- 1) informations- og ytringsfriheden,
- 2) borgernes deltagelse i demokratiet,
- 3) offentlighedens kontrol med den offentlige forvaltning,
- 4) mediernes formidling af informationer til offentligheden og
- 5) tilliden til den offentlige forvaltning.

Stk. 2. Myndigheder m.v., der er omfattet af loven, skal sørge for, at det i stk. 1 nævnte hensyn til åbenhed i videst muligt omfang varetages ved valg, etablering og udvikling af nye it-løsninger.

Lovens organisatoriske anvendelsesområde

§ 2. Loven finder anvendelse på al virksomhed, der udøves af myndigheder inden for den offentlige forvaltning.

§ 3. Loven finder bortset fra bestemmelserne i §§ 11 og 12 og §§ 15-17 anvendelse på al virksomhed, der udøves af

- 1) selvejende institutioner, foreninger, fonde m.v., der er oprettet ved lov eller i henhold til lov,
- 2) selvejende institutioner, foreninger, fonde m.v., der er oprettet på privatretligt grundlag, og som udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter og er undergivet intensiv offentlig regulering, intensivt offentligt tilsyn og intensiv offentlig kontrol, og
- 3) KL og Danske Regioner.

Stk. 2. Loven finder bortset fra bestemmelserne i §§ 11 og 12 og §§ 15-17 desuden anvendelse på al virksomhed, der udøves af

- 1) elforsyningsvirksomheder, der producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet ved spænding på 500 V eller derover,
- 2) selskaber, institutioner, foreninger m.v., der driver naturgasforsyningsvirksomhed, og
- 3) kollektive varmforsyningsanlæg, som er omfattet af varmforsyningsloven og har en kapacitet på mere end 10 MJ/s.

§ 4. Loven finder bortset fra bestemmelserne i §§ 11 og 12 og §§ 15-17 anvendelse på al virksomhed, der udøves af selskaber, hvis mere end 75 pct. af ejerandelene tilhører danske offentlige myndigheder. Det gælder dog ikke børsnoterede selskaber og disses datterselskaber.

Stk. 2. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at loven ikke skal finde anvendelse på nærmere angivne selskaber omfattet af stk. 1. I det omfang der er tale om kommunalt eller regionalt ejede selskaber, skal de i 1. pkt. nævnte regler endvidere fastsættes efter forhandling med KL og Danske Regioner.

§ 5. Loven finder bortset fra bestemmelserne i §§ 11 og 12 og §§ 15-17 anvendelse på selskaber, institutioner, personligt ejede virksomheder, foreninger m.v., i det omfang de ved eller i henhold til lov har fået tillagt beføjelse til at træffe afgørelser på statens, en regions eller en kommunes vegne.

Stk. 2. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at loven ikke skal finde anvendelse på nærmere angivne selskaber, institutioner, personligt ejede virksomheder, foreninger m.v. omfattet af stk. 1.

Stk. 3. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at loven helt eller delvis skal finde anvendelse på nærmere angivne selskaber, institutioner, foreninger m.v., såfremt udgifterne ved deres virksomhed overvejende dækkes af statslige, regionale eller kommunale midler. Vedkommende minister kan herunder fastsætte nærmere regler om opbevaring m.v. af dokumenter.

§ 6. Når det bliver overladt en virksomhed m.v., der ikke er omfattet af §§ 3-5, at udføre opgaver, som efter lovgivningen påhviler det offentlige, skal vedkommende forvaltningsmyndighed sikre, at virksomheden m.v. løbende giver oplysninger til myndigheden om udførelsen af opgaverne. De pågældende oplysninger er hos

vedkommende forvaltningsmyndighed omfattet af retten til aktindsigt efter lovens almindelige regler.

Kapitel 2 Aktindsigt m.v.

Hovedreglen om retten til aktindsigt

§ 7. Enhver kan forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en myndighed m.v. som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed.

Stk. 2. Retten til aktindsigt omfatter med de i §§ 19-35 nævnte undtagelser

- 1) alle dokumenter, der vedrører den pågældende sag, og
- 2) indførelser i journaler, registre og andre fortegnelser vedrørende den pågældende sags dokumenter.

Stk. 3. Retten til aktindsigt efter stk. 2, nr. 1, i et dokument, der er afsendt af myndigheden m.v., gælder først fra dagen efter afsendelsen af dokumentet.

Egenaces

§ 8. Den, hvis personlige forhold er omtalt i et dokument, kan med de undtagelser, der er nævnt i §§ 19-29 og § 35, forlange at blive gjort bekendt med oplysningerne herom. Det gælder dog ikke, i det omfang de hensyn, der er nævnt i §§ 31-33, eller hensynet til den pågældende selv eller andre med afgørende vægt taler imod.

Identifikationskravet

§ 9. En anmodning om aktindsigt efter §§ 7 og 8 skal

- 1) indeholde de oplysninger, som er nødvendige, for at den sag eller de dokumenter, der ønskes aktindsigt i, kan identificeres, og
- 2) angive det tema, sagen eller dokumentet vedrører.

Stk. 2. Behandlingen af en anmodning om aktindsigt efter § 7 kan, uanset at betingelserne i stk. 1 er opfyldt, afslås, i det omfang

- 1) behandlingen af anmodningen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug eller
- 2) anmodningen må antages at skulle tjene et retsstridigt formål el.lign.

Indsigt i databaser

§ 10. Retten til aktindsigt omfatter ikke databaser, herunder registre eller andre systematiserede fortegnelser, hvor der gøres brug af elektronisk databehandling, dog bortset fra fortegnelser som nævnt i § 7, stk. 2, nr. 2.

Stk. 2. Vedkommende minister kan fastsætte regler om en juridisk persons adgang til at blive gjort bekendt med oplysninger om den pågældende selv i de databaser m.v., der er nævnt i stk. 1.

Ret til sammenstilling af oplysninger i databaser (dataudtræk)

§ 11. Enhver kan forlange, at en forvaltningsmyndighed foretager og udleverer en sammenstilling af foreliggende oplysninger i myndighedens databaser, hvis sammenstillingen kan foretages ved få og enkle kommandoer. Såfremt oplysningerne er

omfattet af §§ 19-35, gælder sammenstillingsretten kun, hvis de hensyn, der er nævnt i disse bestemmelser, kan tilgodeses gennem anonymisering el.lign., der kan foretages ved få og enkle kommandoer. Retten til at få foretaget en sammenstilling gælder ikke, hvis oplysningerne allerede er offentliggjort i egnet form eller format.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse med hensyn til personoplysninger omfattet af § 10 i lov om behandling af personoplysninger.

Ret til indsigt i databeskrivelsen

§ 12. Enhver kan med de undtagelser, der er nævnt i §§ 31-33, forlange at få indsigt i en beskrivelse af de typer af oplysninger, der indgår i en database, hvilket grundlag oplysningerne bygger på, samt oplysninger om, hvilke formater en database anvender (databeskrivelse). Denne ret gælder i forhold til databaser, som en forvaltningsmyndighed anvender i forbindelse med konkret sagsbehandling eller i forbindelse med udarbejdelse af offentliggjorte analyser, beregninger og lign.

Stk. 2. Vedkommende minister kan efter forhandling med finansministeren bestemme, at ministerielle departementer og nærmere angivne underliggende styrelser og direktorater skal udfærdige databeskrivelser som omfattet af stk. 1, i det omfang sådanne ikke allerede foreligger hos myndigheden. Økonomi- og indenrigsministeren kan efter forhandling med vedkommende kommune eller region træffe bestemmelse om, at den centrale forvaltning i kommunen eller regionen skal udfærdige databeskrivelser som omfattet af stk. 1, i det omfang sådanne ikke allerede foreligger hos myndigheden.

Stk. 3. Forvaltningsmyndighederne skal i forhold til de typer af databaser, der er nævnt i stk. 1, som etableres eller udvikles efter lovens ikrafttræden, sikre sig, at der udarbejdes en databeskrivelse, med henblik på at der i overensstemmelse med stk. 1 kan meddeles indsigt heri. Dette gælder dog ikke, hvis udarbejdelsen af en databeskrivelse vil indebære et væsentligt ressourceforbrug.

Notatpligt

§ 13. I sager, hvor der vil blive truffet afgørelse af en myndighed m.v., skal den pågældende myndighed m.v., når den mundtligt eller på anden måde bliver bekendt med oplysninger om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, der er af betydning for sagens afgørelse, snarest muligt gøre notat om indholdet af oplysningerne eller vurderingerne. Det gælder dog ikke, hvis oplysningerne eller vurderingerne i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

Stk. 2. En myndighed m.v. skal i sager, hvor der vil blive truffet en afgørelse, endvidere snarest muligt tage notat om væsentlige sagsekspeditionsskridt, der ikke i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

Stk. 3. Notatpligten efter stk. 1 og 2 gælder ikke i forbindelse med behandlingen af sager inden for strafferetsplejen.

Meroffentlighedsprincippet

§ 14. Det skal i forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt overvejes, om der kan gives aktindsigt i dokumenter og oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af §§ 23-35. Der kan gives aktindsigt i videre omfang, medmindre det vil være i strid med anden lovgivning, herunder regler om tavshedspligt og regler i lov om behandling af personoplysninger.

Stk. 2. Stk. 1 gælder også i forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt i dokumenter og oplysninger, som indgår i sager, der er undtaget fra aktindsigt efter §§ 19-21.

Kapitel 3

Journalisering, postlister og aktiv information

Journalisering

§ 15. Dokumenter, der er modtaget eller afsendt af en forvaltningsmyndighed som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed, skal journaliseres, i det omfang dokumentet har betydning for en sag eller sagsbehandlingen i øvrigt. Det samme gælder interne dokumenter, der foreligger i endelig form.

Stk. 2. Et dokument omfattet af stk. 1, som forvaltningsmyndigheden har modtaget eller afsendt, skal journaliseres snarest muligt efter dokumentets modtagelse eller afsendelse.

Stk. 3. Journalsystemet skal være indrettet således, at det indeholder følgende oplysninger om de dokumenter, der journaliseres:

- 1) Dato for dokumentets modtagelse eller afsendelse.
- 2) Kort tematisk angivelse af dokumentets indhold.

Stk. 4. Pligten til at journalisere efter stk. 1-3 gælder for statslige forvaltningsmyndigheder omfattet af § 2 og kommunale og regionale enheder, der kan henregnes til den kommunale og regionale centralforvaltning.

Stk. 5. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om helt eller delvis at undtage forvaltningsmyndigheder m.v., der er omfattet af stk. 4, fra pligten til at journalisere.

Stk. 6. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at pligten til at journalisere efter stk. 1 og 2 også skal gælde for kommunale og regionale enheder samt selskaber m.v., der ikke er omfattet af stk. 4.

Postlister

§ 16. Justitsministeren kan efter forhandling med vedkommende minister bestemme, at ministerielle departementer samt nærmere angivne underliggende styrelser og direktorater skal udfærdige en fortegnelse over dokumenter, der den pågældende dag er modtaget hos eller afsendt af myndigheden (postliste). Økonomi- og indenrigsministeren kan efter forhandling med vedkommende kommune eller region træffe bestemmelse om, at den centrale forvaltning i kommunen eller regionen skal udfærdige en fortegnelse over dokumenter, der den pågældende dag er modtaget hos eller afsendt af den centrale forvaltning (postliste).

Stk. 2. Bliver der truffet bestemmelse efter stk. 1, skal postlisten offentliggøres på myndighedens hjemmeside. Postlisten skal indeholde følgende oplysninger om de dokumenter, der medtages:

- 1) Dato for dokumentets modtagelse eller afsendelse.
- 2) Navnet på eller karakteren af modtageren eller afsenderen af dokumentet.
- 3) Kort tematisk angivelse af dokumentets indhold.
- 4) Journalnummer eller anden identifikationsbetegnelse.

Aktiv information

§ 17. En forvaltningsmyndighed skal på myndighedens hjemmeside give borgerne information om sin virksomhed.

Stk. 2. En forvaltningsmyndighed skal fastsætte retningslinjer vedrørende den informationspligt, der følger af stk. 1.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder for ministerielle departementer og underliggende styrelser og direktorater og uafhængige nævn og råd samt den centrale forvaltning i kommunerne og regionerne.

Offentlighedsportal

§ 18. Der skal på internettet føres en portal, der indeholder love, administrative forskrifter og lovforslag og Folketingets Ombudsmands udtalelser om aktindsigt.

Kapitel 4

Undtagelser fra retten til aktindsigt

Sager undtaget fra aktindsigt

§ 19. Retten til aktindsigt omfatter ikke sager inden for strafferetsplejen, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Bødeforelæg, som en juridisk person har vedtaget, er omfattet af retten til aktindsigt efter lovens almindelige regler.

Stk. 3. Stk. 2 omfatter ikke bødeforelæg hos politiet eller anklagemyndigheden.

§ 20. Retten til aktindsigt omfatter ikke sager om lovgivning, herunder bevillingslove, før lovforslag er fremsat for Folketinget.

§ 21. Retten til aktindsigt omfatter ikke sager om ansættelse eller forfremmelse i det offentlige tjeneste.

Stk. 2. Retten til aktindsigt omfatter bortset fra bestemmelsen i § 8 heller ikke andre sager om enkeltpersoners ansættelsesforhold i det offentlige tjeneste, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. I sager som nævnt i stk. 2 skal der i overensstemmelse med lovens almindelige regler meddeles indsigt i oplysninger om den ansattes navn, stilling, uddannelse, arbejdsopgaver, lønmæssige forhold og tjenesterejser. For så vidt angår ansatte i chefstillinger, gælder lovens almindelige regler endvidere for oplysninger om disciplinære reaktioner i form af advarsel eller derover. Det gælder dog kun for et tidsrum af 2 år efter, at den endelige afgørelse er truffet.

Stk. 4. I sager som nævnt i stk. 2 skal der ud over de oplysninger, der er nævnt i stk. 3, i overensstemmelse med lovens almindelige regler meddeles indsigt i oplysninger i den øverste ledelseskontrakt om de overordnede prioriteringer for den pågældende myndighed m.v.

Stk. 5. Justitsministeren kan bestemme, at retten til aktindsigt i sager, der er omfattet af stk. 2, tillige skal gælde for andre oplysninger end dem, der er nævnt i stk. 3 og 4.

Stk. 6. Stk. 1-5 gælder også for institutioner m.v., der i medfør af §§ 3 og 4 er omfattet af loven.

§ 22. Retten til aktindsigt omfatter ikke sager om førelse af en kalender.

Undtagelse af interne dokumenter

§ 23. Retten til aktindsigt omfatter ikke interne dokumenter. Som interne dokumenter anses

- 1) dokumenter, der ikke er afgivet til udenforstående,
- 2) dokumenter, der efter § 24, stk. 1, udveksles på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand, og
- 3) dokumenter, der efter § 25 udveksles i forbindelse med økonomiske eller politiske forhandlinger eller i forbindelse med drøftelser om fælles kommunale og regionale politiske initiativer.

Stk. 2. Dokumenter omfattet af stk. 1, der afgives til udenforstående, mister deres interne karakter, medmindre afgivelsen sker af retlige grunde, til forskningsmæssig brug eller af andre lignende grunde.

Stk. 3. Økonomi- og indenrigsministeren kan efter forhandling med KL og Danske Regioner fastsætte regler om, i hvilket omfang interne dokumenter i kommunernes eller regionernes besiddelse skal være omfattet af retten til aktindsigt, når de foreligger i endelig form.

§ 24. Retten til aktindsigt omfatter ikke interne dokumenter og oplysninger, der udveksles på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand, mellem:

- 1) Et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder.
- 2) Forskellige ministerier.

Stk. 2. Oplysninger om sagens faktiske grundlag m.v. er efter reglerne i §§ 28 og 29 omfattet af retten til aktindsigt efter lovens almindelige regler uanset stk. 1.

Stk. 3. Selv om det må antages, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand i forbindelse med den pågældende sag m.v., gælder stk. 1 ikke

- 1) i sager, hvori der er eller vil blive truffet en konkret afgørelse af en forvaltningsmyndighed,
- 2) i sager om indgåelse af kontraktforhold og
- 3) i forbindelse med et ministeriums udførelse af kontrol- eller tilsynsopgaver.

§ 25. Retten til aktindsigt omfatter ikke interne dokumenter og oplysninger, der udveksles mellem KL, Danske Regioner samt disses medlemmer i forbindelse med økonomiske eller politiske forhandlinger med staten eller i forbindelse med drøftelser om fælles kommunale og regionale politiske initiativer.

§ 26. Retten til aktindsigt omfatter uanset § 23, stk. 1, interne dokumenter, som foreligger i endelig form, når

- 1) dokumenterne alene gengiver indholdet af den endelige beslutning vedrørende en sags afgørelse,
- 2) dokumenterne alene indeholder en gengivelse af oplysninger, som der har været pligt til at notere efter § 13,
- 3) dokumenterne er selvstændige dokumenter, der er udarbejdet for at tilvejebringe bevismæssig eller anden tilsvarende klarhed med hensyn til en sags faktiske omstændigheder,

- 4) dokumenterne indeholder generelle retningslinjer for behandlingen af bestemte sagstyper eller
- 5) dokumenterne indeholder en systematiseret gengivelse af praksis på bestemte sagsområder.

Undtagelse af andre dokumenter

§ 27. Retten til aktindsigt omfatter ikke:

- 1) Statsrådsprotokoller.
- 2) Dokumenter, der udarbejdes og udveksles mellem ministre og folketingsmedlemmer i forbindelse med sager om lovgivning eller anden tilsvarende politisk proces.
- 3) Dokumenter, der udveksles, i forbindelse med at en myndighed udfører sekretariatsopgaver for en anden myndighed.
- 4) Brevveksling med sagkyndige til brug i retssager eller ved overvejelse af, om retssag bør føres.
- 5) Materiale, der tilvejebringes som grundlag for udarbejdelse af offentlig statistik eller videnskabelige undersøgelser.

Meddelelse af faktiske oplysninger og eksterne faglige vurderinger

§ 28. Retten til aktindsigt i dokumenter omfattet af § 23, § 24, stk. 1, § 25 og § 27, nr. 1-4, omfatter uanset disse bestemmelser oplysninger om en sags faktiske grundlag, i det omfang oplysningerne er relevante for sagen. Det samme gælder oplysninger om eksterne faglige vurderinger, som findes i dokumenter, der er omfattet af § 23, § 24, stk. 1, § 25 og § 27, nr. 1-3.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke, i det omfang

- 1) det vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug,
- 2) de pågældende oplysninger fremgår af andre dokumenter, som udleveres i forbindelse med aktindsigten, eller
- 3) oplysningerne er offentligt tilgængelige.

Meddelelse af interne faglige vurderinger

§ 29. Retten til aktindsigt i dokumenter omfattet af § 23, § 24, stk. 1, § 25 og § 27, nr. 1-3, omfatter uanset disse bestemmelser oplysninger om interne faglige vurderinger i endelig form, i det omfang oplysningerne indgår i en sag om et fremsat lovforslag eller en offentliggjort redegørelse, handlingsplan el.lign. Det gælder dog ikke oplysninger om interne faglige vurderinger, som findes i dokumenter, der er udarbejdet til brug for ministerrådgivning eller rådgivning af formandskabet for KL og for Danske Regioner.

Stk. 2. § 28, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

Undtagelse af oplysninger om private forhold og drifts- eller forretningsforhold m.v.

§ 30. Retten til aktindsigt omfatter ikke oplysninger om

- 1) enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold og
- 2) tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold el.lign. , for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningerne angår, at anmodningen ikke imødekommes.

Undtagelse af oplysninger af hensyn til statens sikkerhed eller rigets forsvar

§ 31. Retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang det er af væsentlig betydning for statens sikkerhed eller rigets forsvar.

Undtagelse af oplysninger af hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser m.v.

§ 32. Retten til aktindsigt kan af hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser m.v., herunder forholdet til andre lande eller internationale organisationer, begrænses, i det omfang fortrolighed følger af EU-retlige eller folkeretlige forpligtelser el.lign.

Stk. 2. Retten til aktindsigt kan herudover begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser m.v., herunder forholdet til andre lande eller internationale organisationer.

Undtagelse af visse andre oplysninger

§ 33. Retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til:

- 1) Forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lign. og beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning.
- 2) Gennemførelse af offentlig kontrol, regulerings- eller planlægningsvirksomhed eller af påtænkte foranstaltninger i henhold til skatte- og afgiftslovgivningen.
- 3) Det offentlige økonomiske interesser, herunder udførelsen af det offentlige forretningsvirksomhed.
- 4) Forskeres og kunstneres originale ideer samt foreløbige forskningsresultater og manuskripter.
- 5) Private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Meddelelse af aktindsigt i en del af et dokument

§ 34. Hvis de hensyn, der er nævnt i §§ 30-33, kun gør sig gældende for en del af et dokument, skal der meddeles aktindsigt i dokumentets øvrige indhold. Det gælder dog ikke, hvis

- 1) det vil medføre en prisgivelse af det eller de hensyn, der er nævnt i §§ 30-33,
- 2) det vil indebære, at der gives en klart vildledende information, eller
- 3) det resterende indhold i dokumentet ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold.

Forholdet til tavshedspligt

§ 35. Pligten til at meddele oplysninger er begrænset af særlige bestemmelser om tavshedspligt fastsat ved lov eller med hjemmel i lov for personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv.

Kapitel 5

Behandlingen og afgørelsen af anmodninger om aktindsigt m.v.

Behandlingen af anmodninger om aktindsigt m.v.

§ 36. Bliver der fremsat anmodning om aktindsigt vedrørende dokumenter, der indgår i en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en myndighed m.v., afgør denne myndighed m.v., om ansøgningen kan imødekommes. I andre tilfælde afgøres sager om aktindsigt af den myndighed m.v., der har dokumentet i sin besiddelse.

Stk. 2. Vedkommende myndighed m.v. afgør snarest, om en anmodning om aktindsigt kan imødekommes. En anmodning om aktindsigt skal færdigbehandles inden 7 arbejdsdage efter modtagelsen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet undtagelsesvis ikke er muligt. Den, der har anmodet om aktindsigt, skal i givet fald underrettes om grunden til fristoverskridelsen og om, hvornår anmodningen kan forventes færdigbehandlet.

Stk. 3. Stk. 2 finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med behandlingen af anmodninger om sammenstilling af oplysninger, jf. § 11, og om indsigt i databeskrivelser, jf. § 12.

Stk. 4. Vedkommende minister kan fastsætte bestemmelser, der fraviger reglen i stk. 1.

Klage over afgørelser om aktindsigt m.v.

§ 37. Afgørelser om aktindsigt kan påklages særskilt og direkte til den myndighed, der er øverste klageinstans i forhold til afgørelsen eller behandlingen i øvrigt af den sag, anmodningen om aktindsigt vedrører.

Stk. 2. Klagen fremsendes til den myndighed m.v., hvis afgørelse der klages over. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt senest 7 arbejdsdage efter modtagelsen af klagen videresende sagen og dens dokumenter til klageinstansen.

Stk. 3. Klageinstansen skal inden 20 arbejdsdage efter modtagelsen af en klage over en afgørelse om aktindsigt have færdigbehandlet klagen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet ikke er muligt. Klageren skal i givet fald underrettes om grunden til fristoverskridelsen og om, hvornår en afgørelse kan forventes at foreligge.

Stk. 4. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte, at en anden myndighed end den i stk. 1 nævnte skal være klageinstans.

Stk. 5. Stk. 2-4 finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med klager over afgørelser om sammenstilling af oplysninger, jf. § 11, og om indsigt i databeskrivelser, jf. § 12.

Stk. 6. Vedkommende minister kan fastsætte regler om, at afgørelser om aktindsigt, der træffes af institutioner m.v., der er omfattet af §§ 3-5, kan påklages.

§ 38. En afgørelse om afslag på aktindsigt, der er truffet af en kommune, en region eller et kommunalt fællesskab i sager, hvor der ikke er nogen administrativ klageinstans, skal være ledsaget af vejledning om muligheden for at indbringe sagen for den kommunale og regionale tilsynsmyndighed og om den fremgangsmåde, der er nævnt i 2. pkt. En henvendelse om at indbringe sagen for den kommunale og regionale tilsynsmyndighed skal rettes til den pågældende kommune eller region m.v. i overensstemmelse med ordningen i § 37, stk. 2.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med afgørelser om sammenstilling af oplysninger, jf. § 11, og om indsigt i databeskrivelser, jf. § 12.

Klage over sagsbehandlingstiden

§ 39. Hvis en myndighed ikke har færdigbehandlet en anmodning om aktindsigt inden 14 arbejdsdage efter modtagelsen, kan sagsbehandlingstiden påklages særskilt og direkte til

den myndighed, der er øverste klageinstans i forhold til afgørelsen eller behandlingen i øvrigt af den pågældende sag.

Stk. 2. Klagen fremsendes til den myndighed, hvis sagsbehandlingstid der klages over. Myndigheden skal, hvis den ikke har færdigbehandlet aktindsigtsanmodningen senest 7 arbejdsdage efter klagens modtagelse, videresende klagen til klageinstansen med en begrundelse for sagsbehandlingstiden. Ved forsinkelser uden fyldestgørende grund kan klageinstansen undtagelsesvis træffe afgørelse om aktindsigt.

Stk. 3. Klageinstansen skal inden 20 arbejdsdage efter modtagelsen af en klage over sagsbehandlingstiden have færdigbehandlet klagen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet ikke er muligt. Klageren skal i givet fald underrettes om grunden til fristoverskridelsen og om, hvornår klagen kan forventes færdigbehandlet.

Stk. 4. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte, at en anden myndighed end den i stk. 1 nævnte skal være klageinstans.

Stk. 5. Hvis en myndighed ikke har færdigbehandlet en anmodning om sammenstilling af oplysninger, jf. § 11, eller om indsigt i databeskrivelser, jf. § 12, inden 14 arbejdsdage efter modtagelsen, kan sagsbehandlingstiden påklages særskilt. I sådanne tilfælde finder stk. 2-4 tilsvarende anvendelse.

Gennemførelse af aktindsigten m.v.

§ 40. Dokumenterne skal udleveres i den form, som den, der har fremsat anmodningen, ønsker. Dette gælder dog ikke,

- 1) hvis det er umuligt eller meget vanskeligt eller der foreligger andre tungtvejende modhensyn, eller
- 2) hvis materialet er offentligt tilgængeligt.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med behandlingen af anmodninger om sammenstilling af oplysninger eller indsigt i en databeskrivelse.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter regler om betaling for udlevering af dokumenter samt for udlevering af en sammenstilling af oplysninger eller en databeskrivelse.

Underretningspligt

§ 41. Bliver der fremsat anmodning om aktindsigt i sager som nævnt i § 21, stk. 2, underretter myndigheden den ansatte herom med angivelse af, hvem der har fremsat anmodningen. Når der er truffet afgørelse om aktindsigt, underretter myndigheden den ansatte om, hvilke oplysninger i sagen der er udleveret.

Kapitel 6

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser m.v.

§ 42. Loven træder i kraft den 1. januar 2014.

Stk. 2. Anmodninger om aktindsigt, som er indgivet før lovens ikrafttræden, afgøres efter denne lov.

Stk. 3. Lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen ophæves.

Stk. 4. Stk. 3 finder ikke anvendelse på sager, der behandles efter lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Stk. 5. Anordning nr. 1145 af 22. december 1993 om ikrafttræden af lov om offentlighed i forvaltningen på Færøerne som ændret ved anordning nr. 120 af 2. marts 1999 samt anordning nr. 1187 af 27. december 1994 om ikrafttræden af lov om offentlighed i forvaltningen i Grønland forbliver i kraft, indtil de ophæves eller erstattes af regler udstedt i medfør af denne lov.

Stk. 6. Adgangen til aktindsigt efter § 3, stk. 1, nr. 3, § 4, stk. 1, og § 5, stk. 1, gælder ikke for dokumenter, der er indgået til eller oprettet af de af bestemmelserne omfattede selskaber, institutioner, foreninger m.v. før lovens ikrafttræden. Adgangen til aktindsigt efter § 3, stk. 2, gælder ikke for dokumenter, der er indgået til eller oprettet af de i bestemmelsen nævnte selskaber, institutioner, foreninger m.v. før den 1. januar 1987.

Stk. 7. Pligten til efter § 6 at sikre sig oplysninger om udførelsen af opgaver overladt til en virksomhed m.v. gælder i forhold til opgaver, der er overladt efter lovens ikrafttræden.

Stk. 8. Pligten til at journalisere efter § 15 gælder for dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en forvaltningsmyndighed efter lovens ikrafttræden.

Stk. 9. Adgangen til aktindsigt efter § 21, stk. 4, gælder ikke for ledelseskontrakter, der er udfærdiget før lovens ikrafttræden. Adgangen til aktindsigt efter § 29 gælder ikke for dokumenter, der er udfærdiget før lovens ikrafttræden.

Stk. 10. Bestemmelser om adgang til at blive gjort bekendt med dokumenter hos den offentlige forvaltning fastsat i eller med hjemmel i andre love opretholdes, uanset om de giver ret til aktindsigt i snævrere omfang end denne lov.

§ 43. Loven gælder ikke for sager om færøske og grønlandske anliggender. Loven kan ved kongelig anordning sættes i kraft for sådanne sager med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger. Dette gælder dog kun sager, der er eller har været under behandling af rigsmyndigheder.

§ 44. Justitsministeren fremsætter forslag om revision af § 16 i folketingsåret 2016-17.

Retsplejeloven (uddrag)

Lovbekendtgørelse nr. 1257 af 13. oktober 2016

Link: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=183537>

Kapitel 2 Retsmøder

Kapitel 3 a Aktindsigt

Kapitel 18 Vidner (uddrag)

Kapitel 37 Kære (uddrag)

Kapitel 85 Kære til højere ret (uddrag)

Kapitel 92 Offentlig omtale m.v. af straffesager

Kapitel 2 Retsmøder

§ 28. Justitsministeren fastsætter regler om udarbejdelse og bekendtgørelse af retslistere, herunder om adgangen til mod betaling at modtage eksemplarer af retslisterne.

§ 28 a. Retsmøder er offentlige, medmindre andet er bestemt ved lov eller i medfør af lov.

Stk. 2. Retsmøder, hvori der afsiges dom, er altid offentlige.

§ 28 b. Rettens formand kan begrænse antallet af personer, der får adgang til et offentligt retsmøde, for at hindre, at retslokalet overfyldes.

Stk. 2. Rettens formand kan nægte adgang til et offentligt retsmøde for personer,

- 1) som er under 15 år, eller
- 2) som befinder sig i en sådan tilstand, at vedkommendes tilstedeværelse ville stride imod rettens værdighed eller god orden.

Stk. 3. Rettens formand kan endvidere nægte adgang til et offentligt retsmøde for bestemte personer eller grupper af personer, hvis det skønnes nødvendigt for at opnå en sandfærdig forklaring af et vidne eller en part.

§ 29. Retten kan bestemme, at et retsmøde skal holdes for lukkede døre (dørlukning),

- 1) når hensynet til ro og orden i retslokalet kræver det,
- 2) når statens forhold til fremmede magter eller særlige hensyn til disse i øvrigt kræver det, eller
- 3) når sagens behandling i et offentligt retsmøde vil udsætte nogen for en unødvendig krænkelse, herunder når der skal afgives forklaring om erhvervshemmeligheder.

Stk. 2. I borgerlige sager kan der endvidere efter anmodning fra parterne træffes bestemmelse om dørlukning, hvis det er af særlig betydning for parterne at undgå offentlighed om sagen og ingen afgørende offentlig interesse strider herimod.

Stk. 3. I straffesager kan der endvidere træffes bestemmelse om dørlukning,

- 1) når en sigtet (tiltalt) er under 18 år,
- 2) når der skal afgives forklaring af en polititjenestemand med en særlig tjenestefunktion og det af hensyn til denne særlige tjenestefunktion er nødvendigt at hemmeligholde identiteten,
- 3) når sagens behandling i et offentligt retsmøde må antages at bringe nogens sikkerhed i fare, eller
- 4) når sagens behandling i et offentligt retsmøde må antages på afgørende måde at hindre sagens oplysning.

Stk. 4. Under hovedforhandlingen kan dørlukning i medfør af stk. 3, nr. 4, kun ske i 1. instans og kun, når det må forventes, at der senere rejses tiltale for samme forhold mod andre end de under sagen tiltalte, og ganske særlige hensyn gør det påkrævet, at dørene lukkes. Hovedforhandlingen gengives så udførligt i retsbogen, at offentligheden ved domsafsigelsen kan orienteres om hovedforhandlingens forløb, i det omfang formålet med dørlukningen tillader det.

Stk. 5. Der kan ikke træffes bestemmelse om dørlukning, hvis det er tilstrækkeligt at anvende reglerne om referat- eller navneforbud, jf. §§ 30 og 31, eller om udelukkelse af enkeltpersoner, jf. § 28 b.

§ 29 a. I sager om overtrædelse af straffelovens § 210, § 216, § 222, stk. 2, eller § 223, stk. 1, lukkes dørene under den forurettedes forklaring, når den pågældende anmoder

om det. Det samme gælder i sager om overtrædelse af straffelovens § 225, jf. § 216, § 222, stk. 2, eller § 223, stk. 1.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse under afspilning eller anden forevisning af lyd- eller billedoptagelser, som gengiver forhold, der er rejst sigtelse eller tiltale for under sagen.

Stk. 3. Når en polititjenestemand har udført foranstaltninger som nævnt i § 754 a, lukkes dørene under polititjenestemandens forklaring, når anklagemyndigheden anmoder om det.

§ 29 b. Retten træffer afgørelse om dørlukning efter anmodning eller af egen drift.

Stk. 2. Dørlukning af hensyn til en sigtet (tiltalt) på 18 år eller derover, der er til stede, kan kun bestemmes efter anmodning fra den pågældende selv.

§ 29 c. Afgørelse om dørlukning efter § 29 træffes ved kendelse, efter at parterne og tilstedeværende personer, der er omfattet af § 172, stk. 1, 2 eller 4, har haft lejlighed til at udtale sig. Retten kan, især hvis afgørende hensyn til fremmede magter eller til sagens oplysning kræver det, ved kendelse bestemme, at også forhandling om, hvorvidt dørene skal lukkes, skal foregå for lukkede døre.

Stk. 2. Kendelse om dørlukning efter stk. 1 kan afsiges i begyndelsen af retsmødet eller i løbet af dette og kan straks eller senere indskrænkes til en del af retsmødet. Kendelsen afsiges altid i et offentligt retsmøde.

§ 29 d. Offentlig gengivelse af, hvad der forhandles i retsmøder, der holdes for lukkede døre, er forbudt, medmindre dørlukning alene er sket af hensyn til ro og orden i retslokalet.

§ 29 e. Rettens formand kan, når særlige grunde taler for det, give andre end dem, der har med sagen at gøre, tilladelse til at overvære et retsmøde, der afholdes for lukkede døre. Forurettede i straffesager har ret til at overvære et retsmøde, der afholdes for lukkede døre, medmindre dørlukningens formål taler imod det. De pågældende må ikke give meddelelse om forhandlingen til nogen, der ikke har haft adgang til mødet, medmindre dørlukning alene er sket af hensyn til ro og orden i retslokalet.

§ 30. Retten kan i straffesager forbyde offentlig gengivelse af forhandlingen (referatforbud),

- 1) når en sigtet (tiltalt) er under 18 år,
- 2) når offentlig gengivelse må antages at bringe nogens sikkerhed i fare,
- 3) når offentlig gengivelse kan skade sagens oplysning, eller
- 4) når offentlig gengivelse vil udsætte nogen for en unødvendig krænkelse.

§ 30 a. Retten træffer afgørelse om referatforbud efter anmodning eller af egen drift.

Stk. 2. Referatforbud af hensyn til en sigtet (tiltalt) på 18 år eller derover, der er til stede, kan kun bestemmes efter anmodning fra den pågældende selv.

§ 30 b. Afgørelse om referatforbud træffes ved kendelse, efter at parterne og tilstedeværende personer, der er omfattet af § 172, stk. 1, 2 eller 4, har haft lejlighed til at udtale sig. Kendelse kan afsiges i begyndelsen af retsmødet eller i løbet af dette og kan straks eller senere indskrænkes til en del af retsmødet.

Stk. 2. Retten kan efter anmodning, herunder fra personer omfattet af § 172, stk. 1, 2 eller 4, eller af egen drift i en senere kendelse ophæve referatforbuddet.

§ 31. Retten kan i straffesager forbyde, at der sker offentlig gengivelse af navn, stilling eller bopæl for sigtede (tiltalte) eller andre under sagen nævnte personer, eller at den pågældendes identitet på anden måde offentliggøres (navneforbud),

- 1) når offentlig gengivelse må antages at bringe nogens sikkerhed i fare, eller
- 2) når offentlig gengivelse vil udsætte nogen for unødvendig krænkelse.

Stk. 2. Retten kan under samme betingelse som i stk. 1, nr. 2, forbyde offentlig gengivelse af en juridisk persons navn, herunder binavn eller kaldenavn, og adresse.

Stk. 3. Retten skal ved afgørelsen om navneforbud tage hensyn til lovovertrædelsens grovhed og samfundsmæssige betydning. Det taler endvidere imod nedlæggelse af navneforbud, såfremt sigtede (tiltalte) har indtaget en stilling, som i forhold til offentligheden er særligt betroet.

Stk. 4. Navneforbuddet kan udstrækkes til at gælde også under en eventuel anke af sagen, hvis anken omfatter bedømmelse af beviserne for tiltaltes skyld.

§ 31 a. Retten træffer afgørelse om navneforbud efter anmodning. Afgørelsen træffes ved kendelse, efter at parterne og tilstedeværende personer, der er omfattet af § 172, stk. 1, 2 eller 4, har haft lejlighed til at udtale sig. Afgørelsen kan træffes i et retsmøde, der afholdes alene med henblik på at tage stilling til en anmodning om navneforbud.

Stk. 2. Retten kan efter anmodning, herunder fra personer omfattet af § 172, stk. 1, 2 eller 4, eller af egen drift i en senere kendelse ophæve navneforbuddet.

Stk. 3. Navneforbuddet bortfalder senest ved afsigelsen af endelig dom.

§ 31 b. Anvendes der i en sag skriftlig forelæggelse eller procedure, jf. §§ 366, 387, 850, 878 og 930 a, eller er dokumenter undladt oplæst, jf. § 871, stk. 6, kan retten forbyde offentlig gengivelse heraf, i det omfang der under en tilsvarende mundtlig forelæggelse eller procedure kan ske dørlukning eller nedlægges referatforbud, jf. §§ 29 og 30. §§ 29 b, 29 c, 30 a og 30 b finder tilsvarende anvendelse.

§ 32. Det er forbudt under retsmøder at optage eller transmittere billeder og lyd, medmindre retten undtagelsesvis tillader dette. Offentliggørelse af billeder og lyd, der er optaget i strid hermed, er forbudt. Retten kan i øvrigt på ethvert tidspunkt under sagen forbyde offentlig gengivelse af billeder og lyd, der er optaget under et retsmøde. Rettens afgørelse efter 1. og 3. pkt. træffes ved kendelse.

Stk. 2. Personer, der afgiver forklaring under retsmødet, skal gøres bekendt med, at der optages billeder og lyd.

Stk. 3. Retten kan på ethvert tidspunkt forbyde advokater, anklagere, bevogtningspersonale, tolke og personer, der er omfattet af § 172, stk. 1, 2 eller 4, at transmittere tekst under retsmødet. Afgørelsen træffes ved kendelse. For andre personer er det under retsmøder forbudt at transmittere tekst, medmindre retten undtagelsesvis tillader det.

Stk. 4. Retten kan på ethvert tidspunkt forbyde, at apparater, der kan optage eller transmittere billeder, lyd eller tekst, medbringes eller anbringes i lokaler, hvor der afholdes retsmøder.

Stk. 5. Billedoptagelse i rettens bygninger er forbudt, medmindre rettens præsident giver tilladelse dertil. Stk. 1, 2.-4. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 6. Billedoptagelse uden for rettens bygninger af sigtede, tiltalte og vidner, der er på vej til eller fra et retsmøde i en straffesag, er forbudt, medmindre den pågældende har samtykket i optagelsen. Stk. 1, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

§ 32 a. Retten kan under særlige omstændigheder forbyde tegning under retsmøder eller offentliggørelse af tegninger fra et retsmøde. Afgørelsen træffes ved kendelse.

§ 32 b. Overtrædelse af § 29 d, § 29 e, 3. pkt., og § 32, stk. 1, 1. og 2. pkt., stk. 3, 3. pkt., og stk. 5 og 6, eller af rettens forbud efter § 30, § 31 b, 1. pkt., § 32, stk. 1, 3. pkt., stk. 3, 1. pkt., og stk. 4, og § 32 a straffes med bøde.

Stk. 2. Overtrædelse af et forbud efter § 31 straffes med bøde, hvis den pågældende var bekendt med forbuddet. Det samme gælder, hvis den pågældende vidste eller burde vide, at sagen verserede ved retten, eller at politiet efterforskede sagen, og den pågældende ikke havde forhørt sig hos politiet, anklagemyndigheden eller retten om, hvorvidt der var nedlagt navneforbud.

Kapitel 3 a Aktindsigt

§ 41. Enhver har ret til aktindsigt i domme og kendelser m.v. efter reglerne i §§ 41 a-41 c, 41 e og 41 g.

Stk. 2. Den, der uden at være part har en særlig interesse i en sag, har endvidere ret til aktindsigt efter reglerne i §§ 41 d og 41 e.

Stk. 3. Massemedier omfattet af medieansvarsloven har endvidere ret til aktindsigt efter reglen i § 41 f.

Stk. 4. § 255 a indeholder regler om parters aktindsigt i borgerlige sager.

Stk. 5. §§ 729 a-729 c indeholder regler om sigtedes aktindsigt i verserende straffesager. § 729 d indeholder regler om sigtedes aktindsigt i afsluttede straffesager.

§ 41 a. Enhver kan forlange at få adgang til at gennemse en doms konklusion, når anmodning herom fremsættes inden 1 uge efter dommens afsigelse.

§ 41 b. Enhver kan forlange at få udleveret kopi af domme og kendelser samt af beslutninger om sagsomkostninger i borgerlige sager.

Stk. 2. Retten til aktindsigt omfatter ikke

- 1) de i kapitel 42, 42 a, 43, 43 a og 43 b samt § 536 omhandlede sager,
- 2) straffesager, der er endeligt afsluttet for mere end 1 år siden, medmindre aktindsigt søges til brug for videnskabelig forskning eller af redaktører og redaktionelle medarbejdere ved et massemedium til brug for journalistisk eller redaktionelt arbejde,
- 3) kendelser i straffesager, der ikke er endeligt afsluttet, medmindre aktindsigt søges af personer, der er omfattet af § 172, stk. 1, 2 eller 4, til brug for journalistisk eller redaktionelt arbejde,
- 4) forklaringer, der er afgivet i lukkede retsmøder, medmindre dørlukning alene er sket af hensyn til ro og orden i retslokalet, eller
- 5) forklaringer, der er omfattet af et referatforbud.

Stk. 3. Retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang

- 1) det er af væsentlig betydning for statens sikkerhed,
- 2) fortrolighed følger af EU-retlige eller folkeretlige forpligtelser el.lign.,
- 3) det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til forholdet til fremmede magter eller mellemfolkelige institutioner,
- 4) det af ganske særlige grunde er påkrævet af hensyn til forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser eller
- 5) dommen eller kendelsen indeholder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold eller virksomheders erhvervshemmeligheder og offentlighedens indsigt i retssager findes at burde vige for væsentlige hensyn til de pågældende, der ikke kan varetages ved anonymisering i medfør af § 41 e, stk. 4.

§ 41 c. Er der i en sag anvendt skriftlig forelæggelse eller procedure, jf. §§ 366, 387, 850, 878 og 930 a, har enhver ret til at få udleveret kopi heraf, når der er afsagt dom i sagen, medmindre dokumenterne er omfattet af et forbud mod offentlig gengivelse, jf. § 31 b.

Stk. 2. Undlades oplæsning af dokumenter, der indgår i hovedforhandlingen, jf. § 871, stk. 6, kan disse gennemses i retten den pågældende dag og en uge frem.

Stk. 3. Er der i en sag anvendt endelige påstandsdokumenter eller sammenfattende processkrifter, jf. § 357, stk. 1 og 2, har enhver ret til at få udleveret kopi heraf fra 2 arbejdsdage før hovedforhandlingens begyndelse.

Stk. 4. § 41 b, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 41 d. Den, der har en individuel, væsentlig interesse i et konkret retsspørgsmål, kan forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der vedrører en borgerlig sag eller en straffesag, herunder indførsler i retsbøgerne, i det omfang dokumenterne har betydning for vurderingen af det pågældende retsspørgsmål. Det samme gælder forurettede i straffesager eller, hvis forurettede er afgået ved døden, forurettedes nære pårørende. I straffesager gælder retten til aktindsigt først, når sagen er endeligt afsluttet.

Stk. 2. Retten til aktindsigt omfatter ikke fortrolige dokumenter, der alene er indgået i en retsmægling, jf. § 277, stk. 1.

Stk. 3. Retten til aktindsigt omfatter ikke interne dokumenter. Som interne dokumenter anses

- 1) dokumenter, der ikke er afgivet til udenforstående,
- 2) voteringsprotokoller og andre referater af rettens rådslagninger og afstemninger og
- 3) brevveksling mellem forskellige enheder inden for politiet og anklagemyndigheden.

Stk. 4. Dokumenter omfattet af stk. 3, der afgives til udenforstående, mister deres interne karakter, medmindre afgivelsen sker af retlige grunde, til forskningsmæssig brug eller af andre lignende grunde.

Stk. 5. Retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang

- 1) en part efter reglerne i denne lovs anden, tredje og fjerde bog har været afskåret fra at gøre sig bekendt med oplysninger i sagen,
- 2) det er af afgørende betydning for statens sikkerhed, medmindre ansøgerens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv taler imod,

- 3) fortrolighed følger af EU-retlige eller folkeretlige forpligtelser,
- 4) ansøgerens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn til forholdet til fremmede magter eller mellemfolkelige institutioner,
- 5) dokumentet indeholder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold eller virksomheders erhvervshemmeligheder og ansøgerens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for væsentlige hensyn til de pågældende, der ikke kan varetages ved anonymisering i medfør af § 41 e, stk. 4, eller
- 6) ansøgerens interesse i at kunne benytte kendskab til en straffesags dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for hensynet til forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser eller for særlige hensyn til beskyttelse af sigtede, tiltalte, vidner eller andre.

Stk. 6. Den myndighed, der behandler en anmodning om aktindsigt, afgør, om aktindsigt skal gives i form af gennemsyn eller udlevering af kopi, jf. dog 2. pkt. Efter anmodning udleveres der kopi af skriftlige dokumenter i borgerlige sager, medmindre hensyn som nævnt i stk. 5, nr. 2-5, taler herimod.

§ 41 e. Anmodning om aktindsigt efter §§ 41 a-41 d skal angive det dokument eller den sag, som den pågældende ønsker at blive gjort bekendt med. Anmodninger om aktindsigt i et større antal sager kan afslås, medmindre anmodningen er rimeligt begrundet, herunder når der søges aktindsigt til brug for videnskabelig forskning eller af redaktører og redaktionelle medarbejdere ved et massemedium til brug for journalistisk eller redaktionelt arbejde.

Stk. 2. Anmodning om aktindsigt efter §§ 41 a-41 c og anmodning om aktindsigt i borgerlige sager efter § 41 d indgives til retten. Rettens afgørelse, der efter anmodning træffes ved kendelse, kan påkæres efter reglerne i kapitel 37. Anmodning om aktindsigt i straffesager efter § 41 d indgives til politidirektøren. Politidirektørens afgørelse kan påklages til den overordnede anklagemyndighed efter reglerne i kapitel 10.

Stk. 3. Retten eller politidirektøren afgør snarest, om en anmodning om aktindsigt kan imødekommes. En anmodning om aktindsigt skal færdigbehandles inden 7 arbejdsdage efter modtagelsen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet undtagelsesvis ikke er muligt. Ansøgeren skal i givet fald underrettes om grunden til fristoverskridelsen og om, hvornår anmodningen kan forventes færdigbehandlet.

Stk. 4. Hvis dokumentet indeholder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold eller virksomheders erhvervshemmeligheder, kan den myndighed, der behandler anmodningen om aktindsigt, bestemme, at dokumentet inden gennemsynet eller kopieringen anonymiseres, således at de pågældendes identitet ikke fremgår. I straffesager skal dokumentet inden gennemsynet eller kopieringen anonymiseres, således at medvirkende lægdommeres identitet ikke fremgår. I sager om overtrædelse af straffelovens kapitel 24 om seksualforbrydelser skal dokumentet inden gennemsynet eller kopieringen anonymiseres, således at forurettedes identitet ikke fremgår.

Stk. 5. Personnummer er ikke omfattet af retten til aktindsigt.

§ 41 f. Efter anmodning giver retten personer, der er omfattet af § 172, stk. 1, 2 eller 4, adgang til at gennemse domme, der er afsagt inden for de seneste 4 uger. § 41 b, stk. 2, nr. 1 og 4, og stk. 3, samt § 41 e, stk. 2, 2. pkt., og stk. 4 og 5, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Efter anmodning udleverer anklagemyndigheden kopi af anklageskrift eller retsmødebegæring til de i stk. 1 nævnte personer. § 41 b, stk. 3, nr. 1-3, og § 41 e, stk. 5, finder tilsvarende anvendelse. Dokumentet skal inden kopieringen anonymiseres, således at forurettedes eller vidners identitet ikke fremgår. Justitsministeren fastsætter regler om, i hvilken periode retten til aktindsigt gælder.

Stk. 3. Efter anmodning udlåner retten under hovedforhandlingen eller et retsmøde efter § 831 hjælpebilag og rids over gerningsstedet, som er udarbejdet af anklagemyndigheden og forsvaret, til de i stk. 1 nævnte personer, medmindre dokumentets karakter eller særlige hensyn til beskyttelse af sigtede, tiltalte, vidner eller andre taler herimod. § 41 b, stk. 3, nr. 1-3, og § 41 e, stk. 5, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. I borgerlige sager kan et eller flere af sagens dokumenter med parternes samtykke udlånes til de i stk. 1 nævnte personer under et retsmøde.

Stk. 5. Efter anmodning udleverer retten kopi af andre indførsler i retsbøgerne end domme og kendelser samt afskrifter som nævnt i § 713, stk. 3, til de i stk. 1 nævnte personer. Er retsmødet holdt helt eller delvis for lukkede døre, kan udlevering kun ske, hvis dørlukning alene er sket af hensyn til ro og orden i retslokalet. § 41 b, stk. 2, nr. 1 og 5, og stk. 3, samt § 41 e, stk. 1, 1. pkt., stk. 2, 2. pkt., og stk. 4 og 5, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 6. Dokumenter og kopier, der gives adgang til i medfør af stk. 1-5, må ikke være tilgængelige for andre end massemediets journalister og redaktionsmedarbejdere og må kun bruges til støtte for journalistisk og redaktionelt arbejde. Kopier af kendelser i straffesager, der udleveres til de i stk. 1 nævnte personer i medfør af § 41 b, må, indtil sagen er endeligt afsluttet, ikke være tilgængelige for andre end massemediets journalister og redaktionsmedarbejdere og må kun bruges til støtte for journalistisk og redaktionelt arbejde. Justitsministeren fastsætter regler om massemediers opbevaring af kopier. De i stk. 3 og 4 nævnte dokumenter skal tilbageleveres senest ved retsmødets afslutning.

Stk. 7. Overtrædelse af stk. 6, 1., 2. og 4. pkt., straffes med bøde. I forskrifter, der udfærdiges i medfør af stk. 6, 3. pkt., kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

§ 41 g. Enhver kan forlange at få udleveret kopi af et bødeforelæg, jf. § 832, som en juridisk person har vedtaget.

Stk. 2. Anmodning om aktindsigt efter stk. 1 skal

- 1) indeholde de oplysninger, som er nødvendige, for at den sag eller de dokumenter, der ønskes aktindsigt i, kan identificeres, og
- 2) angive det tema, sagen eller dokumentet vedrører.

Stk. 3. Behandlingen af en anmodning om aktindsigt efter stk. 1 kan, uanset at betingelserne i stk. 2 er opfyldt, afslås, i det omfang

- 1) behandlingen af anmodningen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug eller
- 2) anmodningen må antages at skulle tjene et retsstridigt formål el.lign.

Stk. 4. § 41 b, stk. 3, og § 41 e, stk. 2, 3. og 4. pkt., og stk. 3 og 5, finder tilsvarende anvendelse.

§ 41 h. I forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt skal det overvejes, om der kan gives aktindsigt i videre omfang end fastsat i §§ 41 a-41 g. Der kan gives aktindsigt i videre omfang, medmindre det vil være i strid med anden lovgivning, herunder regler om tavshedspligt og regler i lov om behandling af personoplysninger.

Stk. 2. Retten kan bestemme, at en person uden for domstolene og den offentlige forvaltning har tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger, som retten videregiver til den pågældende uden at være forpligtet hertil. Straffelovens §§ 152 og 152 c-152 f finder tilsvarende anvendelse på overtrædelse af et sådant pålæg om tavshedspligt.

Kapitel 18 (uddrag)

Vidner

§ 168. Enhver har med de i loven fastsatte undtagelser pligt til at afgive forklaring for retten som vidne.

Stk. 2. Medmindre retten undtagelsesvis tillader det, må et vidne ikke under forklaringen bære en beklædningsgenstand, der skjuler vedkommendes ansigt.

§ 169. Tjenestemænd eller andre, der handler i offentligt eller dermed ligestillet hverv, må ikke uden samtykke af vedkommende myndighed afkræves vidneforklaring om forhold, med hensyn til hvilke der i det offentliges interesse påhviler dem tavshedspligt. For medlemmer af Folketinget kræves samtykke af tingets formand og vedkommende minister.

Stk. 2. Nægtes samtykke, kan retten, såfremt forklaringens afgivelse findes at være af afgørende betydning for sagens udfald, pålægge vedkommende myndighed over for retten at redegøre for grundene til nægtelsen. Finder retten herefter, at hensynet til hemmeligholdelse bør vige for hensynet til sagens oplysning, kan den bestemme, at vidneforklaring skal afgives. Dette gælder dog ikke, hvis nægtelsen er begrundet med hensynet til statens sikkerhed, til dens forhold til fremmede magter eller med hensynet til tredjemands liv eller helbred.

§ 170. Mod dens ønske, som har krav på hemmeligholdelse, må vidneforklaring ikke afkræves præster i folkekirken eller andre trossamfund, læger, forsvarere, retsmæglere og advokater om det, som er kommet til deres kundskab ved udøvelsen af deres virksomhed.

Stk. 2. Retten kan pålægge læger, retsmæglere og advokater, bortset fra forsvarere i straffesager, at afgive vidneforklaring, når forklaringen anses for at være af afgørende betydning for sagens udfald, og sagens beskaffenhed og dens betydning for vedkommende part eller samfundet findes at berettige til, at forklaring afkræves. Sådant pålæg kan i borgerlige sager ikke udstrækkes til, hvad en advokat har erfaret i en retssag, som har været betroet ham til udførelse, eller hvori hans råd har været søgt.

Stk. 3. Retten kan bestemme, at forklaring ikke skal afgives om forhold, med hensyn til hvilke vidnet i medfør af lovgivningen har tavshedspligt, og hvis hemmeligholdelse har væsentlig betydning.

Stk. 4. Reglerne i stk. 1-3 gælder også for de pågældende personers medhjælpere.

§ 171. En parts nærmeste har ikke pligt til at afgive forklaring som vidne.

Stk. 2. Pligt til at afgive forklaring foreligger ej heller, såfremt forklaringen antages at ville,

- 1) udsætte vidnet selv for straf eller tab af velfærd eller
- 2) udsætte hans nærmeste for straf eller tab af velfærd eller
- 3) påføre vidnet selv eller hans nærmeste anden væsentlig skade.

Stk. 3. I de i stk. 1 og stk. 2, nr. 2 og 3, nævnte tilfælde kan retten dog pålægge vidnet at afgive forklaring, når forklaringen anses for at være af afgørende betydning for sagens udfald, og sagens beskaffenhed og dens betydning for vedkommende part eller samfundet findes at berettigede dertil.

Stk. 4. I de i stk. 2, nr. 3, nævnte tilfælde kan retten endvidere pålægge vidnet at afgive forklaring, såfremt vidnet har udført foranstaltninger som nævnt i § 754 a, og sagens beskaffenhed og dens betydning for vedkommende part eller samfundet findes at berettigede dertil.

§ 172. Redaktører og redaktionelle medarbejdere ved et skrift, der er omfattet af § 1, nr. 1, i medieansvarsloven, har ikke pligt til at afgive vidneforklaring om:

- 1) Hvem der er kilde til en oplysning eller forfatter til en artikel, eller hvem der har optaget et fotografi eller frembragt en anden billedlig fremstilling. Sker der offentliggørelse, er det en forudsætning for vidnefritagelsen, at kilden, forfatteren, fotografen eller fremstilleren ikke er identificeret i det trykte skrift.
- 2) Hvem et billede forestiller, eller hvem der er genstand for omtale, når de pågældende har fået tilsagn om anonymitet. Sker der offentliggørelse, gælder vidnefritagelsen, blot identiteten ikke fremgår af teksten.

Stk. 2. Redaktører og redaktionelle medarbejdere ved et radio- eller fjernsynsforetagende, der er omfattet af § 1, nr. 2, i medieansvarsloven, har ikke pligt til at afgive vidneforklaring om:

- 1) Hvem der er kilde til en oplysning eller forfatter til et værk, eller hvem der har optaget et fotografi eller frembragt en anden billedlig fremstilling. Udsendes oplysningen, værket m.v., er det en forudsætning for vidnefritagelsen, at kilden, forfatteren, fotografen eller fremstilleren ikke er identificeret i udsendelsen.
- 2) Identiteten af medvirkende, som har fået tilsagn om at medvirke uden at kunne identificeres. Udsendes en optagelse, er det en forudsætning for vidnefritagelsen, at de pågældende ikke er angivet ved navn, og at der er truffet rimelige forholdsregler for at skjule identiteten.

Stk. 3. Vidnefritagelse som nævnt i stk. 1 og 2 gælder også andre, der i kraft af deres tilknytning til skriftet eller dets fremstilling eller deres tilknytning til radio- og fjernsynsforetagendet eller til fremstillingen af vedkommende udsendelse har fået kendskab til kildens, forfatterens eller den medvirkendes identitet.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse for de massemedier, der er omfattet af § 1, nr. 3, i medieansvarsloven.

Stk. 5. Angår sagen en lovovertrædelse, som er af alvorlig karakter, og som efter loven kan medføre straf af fængsel i 4 år eller derover, kan retten dog pålægge de i stk. 1-4 nævnte personer vidnepligt, såfremt vidneførslen må antages at have afgørende betydning for sagens opklaring og hensynet til opklaringen klart overstiger massemediernes behov for at kunne beskytte deres kilder.

Stk. 6. Retten kan ligeledes pålægge de i stk. 1-4 nævnte personer vidnepligt, hvis sagen angår en overtrædelse af straffelovens §§ 152-152 c. Dette gælder dog ikke, hvis

det må antages, at forfatteren eller kilden har villet afdække forhold, hvis offentliggørelse er af samfundsmæssig betydning.

§ 172 a. En person, der er blevet videoafhørt efter § 745 e eller § 183, stk. 3, har ikke pligt til at afgive forklaring som vidne under hovedforhandlingen.

Stk. 2. Retten kan helt undtagelsesvis pålægge en person, der er omfattet af stk. 1, at afgive forklaring som vidne under hovedforhandlingen, hvis dette er af afgørende betydning for sagens afgørelse og det ikke er tilstrækkeligt, at personen genafhøres til video.

§ 173. Retten vejleder, såfremt omstændighederne giver grund dertil, vidnet om indholdet af bestemmelserne i §§ 169-172 a.

Stk. 2. Afgives forklaring i de i §§ 169-172 a nævnte tilfælde, påser retten, at særligt hensyn tages til vidnet eller den, der har krav på hemmeligholdelse. Retten kan i dette øjemed bestemme, at dørene skal lukkes, medens forklaringen afgives, eller forbyde offentlig gengivelse af forklaringen. Overtrædelse af rettens forbud straffes med bøde.

§ 174. Vidneforklaring afgives for den ret, ved hvilken sagen behandles. Retten kan dog beslutte, at vidneforklaring i stedet skal afgives for den byret, hvor det findes mest hensigtsmæssigt.

Stk. 2. Retten kan bestemme, at et vidne skal afgive forklaring ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis det findes hensigtsmæssigt og forsvarligt. Vidnet indkaldes til at møde et nærmere angivet sted, jf. § 192.

Stk. 3. Retten kan bestemme, at et vidne skal afgive forklaring ved anvendelse af telekommunikation uden billede, hvis det vil være forbundet med uforholdsmæssige vanskeligheder, at forklaringen afgives i retten eller ved anvendelse af telekommunikation med billede, og afgivelse af forklaring ved anvendelse af telekommunikation uden billede findes forsvarlig. Vidnet pålægges at være til rådighed for rettens etablering af telekommunikationen på en nærmere angiven måde. Reglerne i § 175 finder tilsvarende anvendelse.

§ 175. Indkaldelse til at møde som vidne udstedes, hvor ikke andet er bestemt, af den ret, for hvilken vidneforklaringen skal afgives. Rettens indkaldelse af vidner i civile sager skal ske hurtigst muligt efter berømmelsen af hovedforhandlingen, og parterne skal underrette deres egne vidner om tidspunktet for hovedforhandlingen, så snart den er berømmet. Indkaldelsen skal forkyndes for vidnet. Udstedes indkaldelsen af retten, lader denne indkaldelsen forkynde på grundlag af de oplysninger, som vedkommende part har givet.

Stk. 2. Indkaldelsen skal indeholde:

- 1) fornøden betegnelse af vidnet,
- 2) angivelse af indkaldelsens øjemed,
- 3) angivelse af den ret, for hvilken der skal vidnes,
- 4) angivelse af tid og sted for mødet,
- 5) oplysning om, hvilket varsel vidnet har krav på,
- 6) oplysning om, at adgang til retten kan være betinget af, at vedkommende lader det tøj, som vedkommende er iført ved fremmødet, visitere eller medbragte effekter undersøge
- 7) kravene til vidnets forberedelse, jf. § 180, og
- 8) oplysning om virkningerne af udeblivelse.

Stk. 3. I borgerlige sager er varslet en uge. I straffesager tilkommer der vidnet aftens varsel, hvortil lægges to døgn, såfremt afstanden til mødestedet er over 30 km.

Stk. 4. Retten kan fastsætte andet varsel eller pålægge vidnet at møde straks.

§ 176. Retten kan pålægge enhver, som er til stede i et retsmøde eller i umiddelbar nærhed af mødestedet, straks at afgive vidneforklaring. Det kan pålægges tilstedeværende vidner at møde til ny tid.

§ 177. Vidnet skal forblive på det sted, hvor retsmødet holdes, indtil mødet er sluttet, medmindre retten træffer anden bestemmelse.

§ 178. Udebliver et vidne uden lovligt forfald eller uden i tide at have meldt sit forfald, eller forlader vidnet i strid med § 177 det sted, hvor retsmødet holdes, eller vægrer vidnet sig uden lovlig grund ved at svare eller afføre sig en beklædningsgenstand, der skjuler vedkommendes ansigt, kan retten:

- 1) pålægge vidnet en bøde,
- 2) lade vidnet afhente ved politiet,
- 3) tilpligte vidnet at erstatte de udgifter, som vidnet har forårsaget,
- 4) pålægge vidnet en løbende bøde, i samme sag dog ikke for længere tidsrum end 6 måneder, uafbrudt eller sammenlagt,
- 5) lade vidnet tage i forvaring ved politiets foranstaltning eller lade vidnet undergive en af de i § 765 nævnte foranstaltninger, indtil fremstilling for retten til afgivelse af vidneforklaring kan finde sted eller vidnet indvilliger i at svare eller afføre sig en beklædningsgenstand, der skjuler vedkommendes ansigt, dog ikke ud over 6 måneder i samme sag, uafbrudt eller sammenlagt.

Stk. 2. Afgørelse om anvendelse af tvangsmidler imod vidnet træffes af den ret, for hvilken vidnet er indkaldt til at møde. Afgørelsen, der træffes ved kendelse, kan omgøres af retten. Kendelse, hvorved bøde eller erstatning er pålagt et fraværende vidne, skal forkyndes for den pågældende. Begæring om omgørelse af en sådan afgørelse skal fremsættes i det første retsmøde, i hvilket vidnet møder, eller, hvis vidnet ikke senere møder, inden 14 dage efter, at afgørelsen er forkyndt for vidnet eller kommet til hans kundskab.

Stk. 3. Tager politiet i medfør af stk. 1, nr. 5, et vidne i forvaring, og kan fremstilling for retten til afgivelse af vidneforklaring ikke ske inden 24 timer efter pågribelsen, giver politiet snarest muligt og senest inden samme frist retten meddelelse om, at vidnet er taget i forvaring.

Stk. 4. En person i forvaring er alene undergivet de indskrænkninger, som er nødvendige til sikring af forvaringens øjemed eller opretholdelse af orden og sikkerhed i institutionen.

Stk. 5. En person i forvaring kan modtage besøg, i det omfang opretholdelse af orden og sikkerhed i kriminalforsorgens institutioner tillader det. Den ret, der træffer afgørelse om forvaring, kan af hensyn til forvaringens øjemed træffe afgørelse om, at den forvarede ikke kan modtage besøg, eller forlange, at besøg finder sted under kontrol. Nægtes den forvarede besøg, skal den pågældende underrettes herom, medmindre retten af hensyn til sagens omstændigheder træffer anden bestemmelse.

Stk. 6. Den ret, der træffer afgørelse om forvaring, kan, når særlige omstændigheder taler derfor, bestemme, at kriminalforsorgsområdet med politiets samtykke kan give en person i forvaring udgangstilladelse med ledsager for et kortere tidsrum.

Stk. 7. En person i forvaring har ret til at modtage og afsende breve. Den ret, der træffer afgørelse om forvaringen, kan bestemme, at politiet eller retten skal gennemse brevene inden modtagelsen eller afsendelsen. Træffes der beslutning om brevkontrol, skal politiet eller retten snarest muligt udlevere eller sende brevene, medmindre indholdet vil kunne være til skade for formålet med forvaringen eller opretholdelsen af orden og sikkerhed i institutionen. Tilbageholdes et brev af politiet, skal spørgsmålet om tilbageholdelsens opretholdelse straks forelægges retten til afgørelse. Opretholdes tilbageholdelsen, skal afsenderen straks underrettes, medmindre retten af hensyn til forvaringens øjemed træffer anden bestemmelse.

Stk. 8. En person i forvaring har ret til ukontrolleret brevveksling med retten, justitsministeren, direktøren for kriminalforsorgen og Folketingets Ombudsmand. Justitsministeren kan fastsætte regler om den forvarede ret til at afsende lukkede breve til andre offentlige myndigheder eller enkeltpersoner.

Stk. 9. Retten kan af hensyn til forvaringens øjemed foretage andre begrænsninger i den forvarede rettigheder.

Stk. 10. Afgørelser vedrørende forvarede personer, der er truffet af en myndighed inden for kriminalforsorgen, kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed, jf. dog stk. 11, 2. pkt.

Stk. 11. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om behandlingen af personer, der er taget i forvaring. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om, at afgørelser, der er truffet af kriminalforsorgsområderne vedrørende personer, der er taget i forvaring, kan påklages til Direktoratet for Kriminalforsorgen. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om klagefrist, behandling af klagesager og opsættende virkning af klager.

§ 179. Et vidne kan ikke undlade at møde for retten, fordi han mener sig berettiget til at nægte at afgive forklaring i sagen.

§ 180. Vidnet skal om fornødent opfriske sin viden om sagen, inden han møder i retten, f.eks. ved at efterse regnskabsbøger, breve eller optegnelser eller ved at bese genstande, hvortil han uden omkostning eller besvær har adgang. Efterkommer vidnet ikke denne pligt, finder reglerne i § 178 tilsvarende anvendelse.

Kapitel 37 (uddrag)

Kære

§ 393. Kære kan iværksættes af enhver, over for hvem kendelsen eller beslutningen indeholder en afgørelse.

Stk. 2. Kendelser om dørlukning kan tillige kæres af personer, der

- 1) er omfattet af § 172, stk. 1, 2 eller 4, og
- 2) har været til stede eller været repræsenteret ved en person som nævnt i nr. 1 fra samme massemedie i det retsmøde, hvor retten behandlede spørgsmålet.

Stk. 3. Kære sker ved indlevering af et kæreskrift til den ret, hvis afgørelse kæres. Skriftet skal indeholde den kærendes påstand og om fornødent en angivelse af de grunde, hvorpå kæren støttes.

Stk. 4. Kære af afgørelser, der er afsagt af en byret, kan dog altid fremsættes mundtligt til retsbogen. Det samme gælder kære af afgørelser, der er afsagt af en landsret eller af Sø- og Handelsretten, og som iværksættes af vidner, skønsmænd eller de i § 299 eller § 306, stk. 1, nævnte tredjemænd.

Stk. 5. Kære kan støttes på nye anbringender og beviser.

Kapitel 85 (uddrag)

Kære til højere ret

§ 968. Kendelser og andre beslutninger afsagt af byretten, som ikke, eller ikke for tiden, kan ankes i medfør af §§ 901-905, kan kæres til landsretten af enhver, over for hvem kendelsen eller beslutningen indeholder en afgørelse, medmindre andet er bestemt i loven.

Stk. 2. Personer, der er omfattet af § 172, stk. 1, 2 eller 4, kan med de i stk. 1 angivne indskrænkninger kære kendelser om dørlukning, referatforbud og navneforbud. Kendelser om dørlukning kan dog kun kæres, hvis den kærende har været til stede eller været repræsenteret ved en person som nævnt i 1. pkt. fra samme massemedie i det retsmøde, hvor retten behandlede spørgsmålet.

Stk. 3. Domme kan kun kæres i de tilfælde, der er nævnt i § 1013.

Stk. 4. Kendelser og andre beslutninger, der afsiges under hovedforhandlingen eller under dennes forberedelse, kan dog, medmindre andet er bestemt i loven, kun kæres, hvis kendelsen eller beslutningen

- 1) angår sagens berømmelse,
- 2) går ud på, at sagen udsættes, afvises eller hæves,
- 3) angår fængsling, beslaglæggelse, ransagning eller lignende,
- 4) angår dørlukning, referat- eller navneforbud, billed- eller lydoptagelse eller tegning,
- 5) pålægger straf eller omkostninger eller
- 6) er rettet mod nogen, som ikke er part i sagen.

Kapitel 92

Offentlig omtale m.v. af straffesager

§§ 1015-1016. (Ophævet)

§ 1016 a. Ingen, som i embeds medfør er beskæftiget med en straffesag, må, så længe sagen ikke er pådømt eller bortfaldet, udtale sig uden for retten til offentligheden angående skyldsspørgsmålet.

§ 1017. Offentlig gengivelse af retsforhandlinger skal være objektiv og loyal.

Stk. 2. Med bøde eller fængsel indtil 4 måneder straffes den, som i tale eller skrift, beregnet på at virke i en videre kreds, forsætlig eller ved grov uagtsomhed:

- 1) giver væsentlig urigtig meddelelse om en straffesag, der endnu ikke er endeligt afgjort eller bortfaldet,
- 2) lægger hindringer i vejen for sagens oplysning eller
- 3) så længe endelig dom i en straffesag ikke er afsagt, fremsætter udtalelser, der er egnet til på uforsvarlig måde at påvirke dommerne, domsmændene eller nævningerne med hensyn til sagens afgørelse.

§ 1017 a. Såfremt hensynet til fremmede magter gør det påkrævet, at der ikke offentlig sker omtale af et forhold, der er genstand for offentlig undersøgelse, kan politiet begære rettens kendelse om, at offentlig omtale af sagen helt eller for visse deles vedkommende er forbudt. Forhandlingerne herom samt kendelsens afsigelse sker for lukkede døre.

Stk. 2. Kendelsen bortfalder, når der er rejst tiltale eller tiltale er frafaldet; vedrører sagen flere personer, kan kendelsen dog opretholdes, indtil undersøgelsen er afsluttet for alles vedkommende.

Stk. 3. Nærmere bestemmelser om, på hvilken måde de i nærværende paragraf omhandlede kendelser vil være at bringe til pressens kundskab, udfærdiges af justitsministeren.

Stk. 4. Overtrædelse af forbuddet straffes med bøde eller under skærpene omstændigheder med fængsel indtil 4 måneder.

§ 1017 b. Med bøde straffes den, der i forbindelse med omtale af en sag om overtrædelse af straffelovens kapitel 24 om seksualforbrydelser eller i øvrigt med henblik på en sådan sag giver offentlig meddelelse om navn, stilling eller bopæl på den forurettede eller på anden måde offentliggør den pågældendes identitet.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at politiet offentliggør den forurettedes identitet, når dette findes påkrævet af hensyn til sagens opklaring eller i øvrigt til berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse. Ved forevisning af fotografier af forurettede finder §§ 814 og 816 dog anvendelse.

§ 1017 c. Med bøde straffes den, som i forbindelse med omtale af en straffesag eller i øvrigt med henblik på en sådan sag giver offentlig meddelelse om en medvirkende lægdommers navn, stilling eller bopæl eller på anden måde offentliggør den pågældendes identitet.

§ 1017 d. Domme og kendelser i straffesager må kun gengives offentligt, når de er anonymiseret, således at sigtedes, tiltaltes, forurettedes eller vidners identitet ikke fremgår. Overtrædelse straffes med bøde.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse på retsinformationssystemer, der er omfattet af § 9 i lov om behandling af personoplysninger, eller på offentlig gengivelse, der bygger på et sådant retsinformationssystem.

Straffeloven (uddrag)

Lovbekendtgørelse nr. 1052 af 4. juli 2016

Link: <https://www.retsinformation.dk/Forms/r0710.aspx?id=181992>

Kapitel 16 Forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv m.v. (uddrag)
Kapitel 27 Freds- og æreskrænkelser

Kapitel 16 (uddrag)

Forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv m.v.

§ 152. Den, som virker eller har virket i offentlig tjeneste eller hverv, og som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige oplysninger, hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 2. Begås det i stk. 1 nævnte forhold med forsæt til at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, eller foreligger der i øvrigt særligt skærpene omstændigheder, kan straffen stige til fængsel indtil 2 år. Som særligt skærpene omstændighed anses navnlig tilfælde, hvor videregivelsen eller udnyttelsen er sket under sådanne omstændigheder, at det påfører andre en betydelig skade eller indebærer en særlig risiko herfor.

Stk. 3. En oplysning er fortrolig, når den ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser.

§ 152 a. Bestemmelsen i § 152 finder tilsvarende anvendelse på den, som i øvrigt er eller har været beskæftiget med opgaver, der udføres efter aftale med en offentlig myndighed. Det samme gælder den, som virker eller har virket ved telefonanlæg, der er anerkendt af det offentlige.

§ 152 b. Med samme straf som efter § 152 straffes den, som udøver eller har udøvet en virksomhed eller et erhverv i medfør af offentlig beskikkelse eller anerkendelse, og som uberettiget videregiver eller udnytter oplysninger, som er fortrolige af hensyn til private interesser, og hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab.

Stk. 2. Med samme straf som efter § 152 straffes endvidere den, som virker eller har virket som ansat ved De Europæiske Fællesskabers Statistiske Kontor, eller som arbejder eller har arbejdet i kontorets lokaler, og som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige statistiske oplysninger, hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab.

§ 152 c. Bestemmelserne i §§ 152-152 b gælder også for de pågældende personers medhjælpere.

§ 152 d. Bestemmelserne i §§ 152-152 c finder tilsvarende anvendelse på den, som uden at have medvirket til gerningen uberettiget skaffer sig eller udnytter oplysninger, der er fremkommet ved en sådan overtrædelse.

Stk. 2. Med samme straf straffes den, der uden at have medvirket til gerningen uberettiget videregiver oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, jf. forvaltningslovens § 28, stk. 1, som er fremkommet ved overtrædelse af §§ 152-152 c.

Stk. 3. På samme måde straffes den, som uden at have medvirket til gerningen uberettiget videregiver oplysninger, der er fortrolige af hensyn til statens sikkerhed eller rigets forsvar.

§ 152 e. Bestemmelserne i §§ 152-152 d omfatter ikke tilfælde, hvor den pågældende:

- 1) er forpligtet til at videregive oplysningen eller
- 2) handler i berettiget varetægelse af åbenbar almeninteresse eller af eget eller andres tarv.

§ 152 f. Overtrædelse af §§ 152-152 d, hvorved der alene er krænket private interesser, er undergivet privat påtale.

Stk. 2. Offentlig påtale kan dog ske, når den forurettede anmoder herom.

Kapitel 27

Freds- og æreskrænkelser

§ 263. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, som uberettiget

- 1) bryder eller unddrager nogen et brev, telegram eller anden lukket meddelelse eller optegnelse eller gør sig bekendt med indholdet,
- 2) skaffer sig adgang til andres gemmer,
- 3) ved hjælp af et apparat hemmeligt aflytter eller optager udtalelser fremsat i enrum, telefonsamtaler eller anden samtale mellem andre eller forhandlinger i

lukket møde, som han ikke selv deltager i, eller hvortil han uberettiget har skaffet sig adgang.

Stk. 2. Med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder straffes den, der uberettiget skaffer sig adgang til en andens oplysninger eller programmer, der er bestemt til at bruges i et informationssystem.

Stk. 3. Begås de i stk. 1 eller 2 nævnte forhold med forsæt til at skaffe sig eller gøre sig bekendt med oplysninger om en virksomheds erhvervshemmeligheder eller under andre særligt skærpende omstændigheder, kan straffen stige til fængsel indtil 6 år. På samme måde straffes de i stk. 2 nævnte forhold, når der er tale om overtrædelser af mere systematisk eller organiseret karakter.

§ 263 a. Med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder straffes den, der uretmæssigt erhvervsmæssigt sælger eller i en videre kreds udbreder en kode eller andet adgangsmiddel til et ikke offentligt tilgængeligt informationssystem, hvortil adgangen er beskyttet med kode eller anden særlig adgangsbegrænsning.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der uretmæssigt videregiver et større antal koder eller andre adgangsmidler som nævnt i stk. 1.

Stk. 3. På samme måde straffes den, der uretmæssigt skaffer sig eller videregiver en kode eller andet adgangsmiddel som nævnt i stk. 1 til

- 1) et samfundsvigtigt informationssystem, jf. § 193, eller
- 2) et informationssystem, der behandler følsomme oplysninger, som er omfattet af § 7, stk. 1, eller § 8, stk. 1, i lov om behandling af personoplysninger, om flere personers personlige forhold.

Stk. 4. Sker den i stk. 1-3 nævnte videregivelse m.v. under særligt skærpende omstændigheder, er straffen fængsel indtil 6 år. Som særligt skærpende omstændigheder anses navnlig tilfælde, hvor videregivelsen m.v. sker i særligt stort omfang eller indebærer særlig risiko for betydelig skade.

§ 264. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, som uberettiget

- 1) skaffer sig adgang til fremmed hus eller andet ikke frit tilgængeligt sted,
- 2) undlader at forlade fremmed grund efter at være opfordret dertil.

Stk. 2. Begås det i stk. 1, nr. 1, nævnte forhold med forsæt til at skaffe sig eller gøre sig bekendt med oplysninger om en virksomheds erhvervshemmeligheder, eller foreligger der i øvrigt særligt skærpende omstændigheder, kan straffen stige til fængsel indtil 6 år. Som særligt skærpende omstændighed anses navnlig tilfælde, hvor forholdet er begået under sådanne omstændigheder, at det påfører andre en betydelig skade eller indebærer en særlig risiko herfor.

§ 264 a. Den, som uberettiget fotograferer personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Det samme gælder den, der ved hjælp af kikkert eller andet apparat uberettiget iagttager sådanne personer.

§ 264 b. (Ophævet)

§ 264 c. De i §§ 263, 264 og 264 a indeholdte straffebestemmelser finder tilsvarende anvendelse på den, der uden at have medvirket til gerningen skaffer sig eller uberettiget udnytter oplysninger, som er fremkommet ved overtrædelser.

§ 264 d. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, der uberettiget videregiver meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden. Bestemmelsen finder også anvendelse, hvor meddelelsen eller billedet vedrører en afdød person.

§ 265. (Ophævet)

§ 266. Den, som på en måde, der er egnet til hos nogen at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd, truer med at foretage en strafbar handling, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

§ 266 a. Med bøde eller fængsel indtil 1 år straffes den, der, uden at forholdet omfattes af §§ 136 og 266, offentligt fremsætter udtalelser, der tilstræber at fremkalde voldshandlinger eller hærværk.

§ 266 b. Den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Stk. 2. Ved straffens udmåling skal det betragtes som en særligt skærpende omstændighed, at forholdet har karakter af propagandavirksomhed.

§ 266 c. Den, der, efter at en sag har fundet sin afgørelse, med hensyn til denne på ny fremsætter de underkendte beskyldninger mod den samme person så hyppigt, at deres fremsættelse udarter til forfølgelse, straffes, når oplysningerne er egnet til at skade den pågældende i offentlighedens omdømme, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

§ 267. Den, som krænker en andens ære ved fornærmelige ord eller handlinger eller ved at fremsætte eller udbrede sigtelser for et forhold, der er egnet til at nedsætte den fornærmede i medborgeres agtelse, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

§ 267 a. (Ophævet)

§ 268. Er en sigtelse fremsat eller udbredt mod bedre vidende, eller har gerningsmanden savnet rimelig grund til at anse den for sand, straffes gerningsmanden for bagvaskelse, og den i § 267 nævnte straf kan da stige til fængsel i 2 år.

§ 269. En sigtelse er straffri, når dens sandhed bevises, såvel som når den, der i god tro fremsætter sigtelsen, har været forpligtet til at udtale sig eller har handlet til berettiget varetægelse af åbenbar almeninteresse eller af eget eller andres tarv.

Stk. 2. Straf kan bortfalde, når der oplyses omstændigheder, som gav føje til at anse sigtelsen for sand.

§ 270. Er sigtelsens fremsættelse ved sin form utilbørlig fornærmende, kan straf efter § 267 anvendes, selv om sandhedsbevis føres; det samme gælder, såfremt gerningsmanden ikke har haft rimelig anledning til at fremsætte fornærmelsen.

Stk. 2. Dersom den fornærmede alene nedlægger påstand om straf efter denne paragraf, tilstedes bevis for sigtelsens sandhed ikke ført, medmindre almene hensyn afgørende taler derfor.

§ 271. Bevis tilstedes ikke ført for en strafbar handling, for hvilken den, som sigtes, ved endelig dom i ind- eller udland er frikendt.

Stk. 2. Sandhedsbevis for en pådømt strafbar handling fritager ikke for straf, når den fornærmede henset til handlingens karakter, tidspunktet, da den blev begået, og hans forhold i øvrigt havde rimeligt krav på, at det pågældende forhold ikke nu blev fremdraget.

§ 272. Straf efter § 267 kan bortfalde, når handlingen er fremkaldt ved utilbørlig adfærd af den forurettede, eller denne har øvet gengæld mod fornærmeren.

§ 273. Er en ærefornærmende sigtelse ubeføjet, bliver der efter den fornærmedes påstand i domsslutningen at optage en bemærkning herom.

Stk. 2. Den, der dømmes for en ærefornærmende sigtelse, kan efter den fornærmedes påstand tilpligtes til ham at udrede en af retten fastsat sum til bestridelse af omkostningerne ved kundgørelse i en eller flere offentlige tidender enten af domsslutningen alene eller tillige af domsgrundene. Dette gælder, selv om dommen alene lyder på mortifikation efter bestemmelsen i stk. 1.

§ 274. Den, som fremsætter eller udbreder ærefornærmende udtalelser mod en afdød, straffes med bøde eller, hvis bagvaskelse foreligger, med fængsel indtil 4 måneder.

Stk. 2. Ærefornærmende udtalelser, der fremsættes mod nogen 20 år efter hans død, kan kun påtales, når den i § 268 nævnte betingelse foreligger.

§ 275. Forbrydelserne i dette kapitel er undergivet privat påtale. Dette gælder dog ikke dem, der er nævnt i §§ 266, 266 a og 266 b.

Stk. 2. I de i §§ 263-264 d nævnte tilfælde kan offentlig påtale ske, når den forurettede anmoder herom. Det samme gælder, når nogen, der virker eller på den tid, hvorom talen er, virkede i offentlig tjeneste eller hverv, sigtes for et forhold, der kan medføre eller kunne have medført stillingens eller hvervets fortabelse, samt når en sigtelse fremsættes i navnløs eller med urigtigt eller opdigtet navn forsynet skrivelse.

§ 275 a. (Ophævet)

Medieansvarsloven

Lovbekendtgørelse nr. 914 af 11. august 2014

Link: <https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=143047>

Kapitel 1 Lovens område
Kapitel 2 Almindelige bestemmelser
Kapitel 3 Strafansvar for mediernes indhold
Kapitel 4 Erstatningsansvar for mediernes indhold
Kapitel 5 Presseetik
Kapitel 6 Genmæle
Kapitel 7 Pressenævnet
Kapitel 8 Straf m.v.
Kapitel 9 Ikrafttræden m.v.

Kapitel 1 Lovens område

§ 1. Loven gælder for følgende massemedier:

- 1) Indenlandske periodiske skrifter, herunder billeder og lignende fremstillinger, der trykkes eller på anden måde mangfoldiggøres.
- 2) Lyd- og billedprogrammer, der spredes af DR, TV 2/DANMARK A/S, de regionale TV 2-virksomheder og foretagender, der har tilladelse til eller er registrerede til at udøve radio- eller fjernsynsvirksomhed.
- 3) Tekster, billeder og lydprogrammer, der periodisk udbredes til offentligheden, såfremt de har karakter af en nyhedsformidling, som kan ligestilles med den formidling, der er omfattet af nr. 1 eller 2, jf. dog § 8, stk. 1.

Kapitel 2

Almindelige bestemmelser

Indenlandske periodiske skrifter

§ 2. Ved udgiver af et skrift forstås den, for hvis regning skriftet udgives.

Stk. 2. Et skrift anses for indenlandsk, såfremt udgiverens virksomhed udøves her i landet.

Stk. 3. Et skrift anses ikke for periodisk, medmindre det er bestemt til at udkomme mindst to gange årligt.

§ 3. I ethvert indenlandsk periodisk skrift skal det være angivet, hvem der efter stk. 2 er skriftets ansvarshavende redaktør, herefter kaldet redaktøren.

Stk. 2. Ved redaktør forstås den, der er beføjet til at træffe endelig afgørelse om skriftets indhold. Der kan kun være een redaktør.

Stk. 3. Ansvar for manglende eller urigtig angivelse af redaktør påhviler udgiveren og redaktøren. En urigtigt angiven person er tillige ansvarlig, såfremt angivelsen er sket med den pågældendes samtykke.

§ 4. Redaktøren skal efter anmodning give enhver, der har retlig interesse heri, oplysning om identiteten af de personer, der er omfattet af § 10, § 10, jf. § 9, stk. 2 og 3, § 14 og § 27, stk. 1.

Radio og fjernsyn

§ 5. DR, TV 2/DANMARK A/S, de regionale TV 2-virksomheder og foretagender, der har tilladelse til eller er registrerede til at udøve radio- eller fjernsynsvirksomhed, skal over for Pressenævnet angive, hvem der efter stk. 2 er redaktør.

Stk. 2. Ved redaktør forstås den, der er beføjet til at træffe endelig beslutning om at udsende et program eller indslag. Der kan kun være een redaktør.

Stk. 3. Ethvert radio- eller fjernsynsforetagende skal på begæring oplyse, hvem der er redaktør.

Stk. 4. Ansvar for manglende eller urigtig angivelse af redaktør påhviler radio- eller fjernsynsforetagendet og redaktøren. En urigtigt angiven person er tillige ansvarlig, såfremt angivelsen er sket med den pågældendes samtykke.

§ 6. Redaktøren skal efter anmodning give enhver, der har retlig interesse heri, oplysninger, der kan identificere nærmere angivne udsendte programmer og identificere de personer, der er ansvarlige efter reglerne i § 17, stk. 1, § 18, stk. 1, § 20, stk. 1, og § 27, stk. 1.

§ 7. Redaktøren skal sikre, at der på forsvarlig måde opbevares en kopi af alle udsendelser i 6 måneder.

Stk. 2 . Uanset at den i stk. 1 nævnte frist er udløbet, skal kopi af udsendelser, om hvis indhold der er indgivet klage eller rejst sag, opbevares, indtil 6 måneder efter sagen er afgjort. Opbevaringspligten består, så længe en sag behandles ved Pressenævnet eller domstolene.

Andre massemedier

§ 8. Foretagender, der udgiver de i § 1, nr. 3, nævnte massemedier, skal for at være omfattet af lovens regler have indgivet anmeldelse til Pressenævnet.

Stk. 2. For anmeldte foretagender gælder reglerne i §§ 5-7.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om anmeldelsens indhold og form.

Kapitel 3

Strafansvar for mediernes indhold

§ 9. Strafansvar for indholdet af et indenlandsk periodisk skrift kan kun pålægges forfatteren til en artikel i skriftet, redaktøren og udgiveren, jf. dog §§ 14, 25 og 27.

Stk. 2 . Reglerne om ansvaret for artikler finder tilsvarende anvendelse på billeder og lignende fremstillinger.

Stk. 3. Løbesedler, plakater og opslag m.v. anses for bestanddele af det skrift, hvortil de henviser, eller hvorfra de hidrører.

§ 10. Forfatteren til en navngiven artikel i skriftet er ansvarlig for indholdet af artiklen efter lovgivningens almindelige regler.

Stk. 2. En artikel anses for navngiven, såfremt den med forfatterens samtykke offentliggøres under dennes eget navn eller billede. Det samme gælder, når artiklen offentliggøres under forfatterens pseudonym eller mærke og det er alment kendt, hvilken person der anvender det pågældende pseudonym eller mærke.

Stk. 3. Er der angivet flere forfattere til en navngiven artikel, uden at det fremgår, hvilken del de hver især er forfatter af, er de alle ansvarlige for artiklens indhold efter lovgivningens almindelige regler.

Stk. 4 . Er forfatteren til en navngiven artikel et selskab, en forening, en selvejende institution eller lignende, er den pågældende juridiske persons ledelse ansvarlig for artiklens indhold efter lovgivningens almindelige regler.

Stk. 5. I de i stk. 4 nævnte tilfælde kan ansvar pålægges den juridiske person som sådan som bødeansvar.

Stk. 6. En tekst, der offentliggøres med angivelse af et nyhedsbureau som kilde, anses ikke for at være navngiven.

§ 11. Redaktøren er ansvarlig for indholdet af en unavngiven artikel i skriftet, selv om lovovertrædelsen ikke kan tilregnes redaktøren som forsætlig eller uagtsom.

Stk. 2. Redaktøren er tillige ansvarlig for indholdet af en navngiven artikel i skriftet, såfremt ansvar ikke kan gøres gældende mod forfatteren efter § 10 på grund af den pågældendes manglende tilknytning til riget, eller fordi den pågældende mangler den til pådragelse af strafansvar fornødne tilregnelighed. Dette gælder, selv om lovovertrædelsen ikke kan tilregnes redaktøren som forsætlig eller uagtsom.

§ 12. Redaktøren er endvidere ansvarlig for indholdet af en artikel eller udtalelse, som har været bragt navngiven i et andet massemedie, og som gengives i redaktørens skrift. Dette gælder, selv om lovovertrædelsen ikke kan tilregnes redaktøren som forsætlig eller uagtsom. Hvis forfatteren har givet sit samtykke til gengivelsen, omfattes artiklen eller udtalelsen af reglerne i §§ 10 og 14.

§ 13. Redaktøren er medansvarlig for indholdet af en navngiven artikel i skriftet, hvis den med redaktørens vidende er skrevet af en fast medarbejder ved skriftet, hvis den er skrevet efter opfordring af eller under anden medvirken af redaktøren, eller hvis redaktøren vidste, at indholdet var urigtigt eller indebar en krænkelse af privatlivets fred.

§ 14. Den, der i en artikel citeres for en navngiven udtalelse, er medansvarlig for udtalelsens indhold efter lovgivningens almindelige regler, såfremt udtalelsen er gengivet korrekt og den pågældende har godkendt, at udtalelsen gengives navngiven.

§ 15. Udgifere er ansvarlig for skriftets indhold, såfremt ansvar ikke kan gøres gældende mod redaktøren efter §§ 11-13 enten på grund af manglende eller ukorrekt angivelse af redaktøren eller på grund af redaktørens manglende tilknytning til riget eller manglende tilregnelighed. Dette gælder, selv om lovovertrædelsen ikke kan tilregnes udgifere som forsætlig eller uagtsom.

Stk. 2. Er udgifere et selskab, en forening, en selvejende institution, en fond eller lignende, kan det i stk. 1 nævnte ansvar pålægges den juridiske person som sådan som bødeansvar. Er udgifere staten, en kommune eller et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, kan der pålægges staten, kommunen eller det kommunale fællesskab bødeansvar.

Radio- og fjernsynsudsendelser

§ 16. Strafansvar for indholdet af radio- og fjernsynsudsendelser som nævnt i § 1, nr. 2, kan kun pålægges forfatteren til en tekst, den, der fremsætter en udtalelse, redaktøren og radio- eller fjernsynsforetagendet, jf. dog § 20, stk. 2, § 25 og § 27.

Stk. 2. Reglerne om ansvaret for tekster og udtalelser finder tilsvarende anvendelse på film, billeder og lignende.

§ 17. Forfatteren til en tekst, der udsendes, er ansvarlig for indholdet efter lovgivningens almindelige regler, såfremt den pågældende har givet samtykke til tekstens udsendelse. Dette gælder dog ikke, når der er givet forfatteren tilsagn om anonymitet, jf. dog § 20, stk. 2.

Stk. 2 . I det i stk. 1, 2. pkt., nævnte tilfælde er redaktøren ansvarlig for tekstens indhold, selv om lovovertrædelsen ikke kan tilregnes redaktøren som forsætlig eller uagtsom.

Stk. 3. I forskudte udsendelser er redaktøren endvidere ansvarlig for indholdet af en tekst, såfremt forfatteren ikke har givet samtykke til, at teksten udsendes, eller ansvar ikke kan gøres gældende mod forfatteren på grund af dennes urigtige oplysninger om sin identitet, manglende tilknytning til riget eller manglende tilregnelighed. Dette gælder, selv om lovovertrædelsen ikke kan tilregnes redaktøren som forsætlig eller uagtsom.

§ 18. Den, der fremsætter en udtalelse i en forskudt udsendelse, er ansvarlig for udtalelsens indhold efter lovgivningens almindelige regler, medmindre

- 1) den pågældendes identitet ikke fremgår af udsendelsen, eller
- 2) den pågældende ikke har givet samtykke til, at udtalelsen udsendes, eller
- 3) der er givet den pågældende tilsagn om at medvirke uden at kunne identificeres, og der er truffet rimelige foranstaltninger til sikring heraf.

Stk. 2. I de i stk. 1, nr. 1-3, nævnte tilfælde er redaktøren ansvarlig for udtalelsens indhold, selv om lovovertrædelsen ikke kan tilregnes redaktøren som forsætlig eller uagtsom. Det samme gælder, såfremt ansvar ikke kan gøres gældende mod den, der har fremsat udtalelsen, på grund af den pågældendes urigtige oplysninger om sin identitet, manglende tilknytning til riget eller manglende tilregnelighed.

§ 19. Redaktøren er endvidere ansvarlig for indholdet af en tekst eller udtalelse, som har været bragt navngiven i et andet massemedie, og som gengives i en udsendelse fra det pågældende radio- eller fjernsynsforetagende. Dette gælder, selv om lovovertrædelsen ikke kan tilregnes redaktøren som forsætlig eller uagtsom. Hvis forfatteren eller den, der har fremsat udtalelsen, har givet sit samtykke til gengivelsen, omfattes den pågældende af reglerne i §§ 17, 18 og 20. En tekst, der offentliggøres med angivelse af et nyhedsbureau som kilde, anses ikke for at være navngiven.

§ 20. Den, der fremsætter en udtalelse i en direkte udsendelse, er ansvarlig for udtalelsens indhold efter lovgivningens almindelige regler, medmindre der er givet den pågældende tilsagn om at medvirke uden at kunne identificeres og der er truffet rimelige foranstaltninger til sikring heraf. I dette tilfælde er redaktøren ansvarlig for udtalelsens indhold, selv om lovovertrædelsen ikke kan tilregnes redaktøren som forsætlig eller uagtsom. Det samme gælder, såfremt ansvar ikke kan gøres gældende mod den, der fremsætter en udtalelse, på grund af dennes urigtige oplysninger om sin identitet, manglende tilknytning til riget eller manglende tilregnelighed.

Stk. 2. Strafansvar for indholdet af tekster eller udtalelser, der fremføres eller fremsættes i direkte transmissioner i radio og fjernsyn af offentlige møder eller andre aktuelle begivenheder, ifaldes efter lovgivningens almindelige regler.

§ 21. Redaktøren er medansvarlig for indholdet af en tekst eller en udtalelse som nævnt i § 17, stk. 1, § 18, stk. 1, og § 20, stk. 1, hvis

- 1) den med redaktørens vidende er forfattet eller fremsat af en fast medarbejder ved radio- eller fjernsynsforetagendet, eller
- 2) hvis den er forfattet eller fremsat efter opfordring af eller under anden medvirken af redaktøren, eller
- 3) hvis redaktøren vidste, at indholdet var urigtigt eller indebar en krænkelse af privatlivets fred, samt ved direkte udsendelser vidste, at teksten ville blive udsendt eller udtalelsen ville blive fremsat.

Stk. 2. Redaktøren er endvidere medansvarlig for indholdet af en tekst eller en udtalelse, hvis der trods tilsagn om anonymitet som nævnt i § 18, stk. 1, og § 20, stk. 1, ikke er truffet rimelige foranstaltninger til sikring heraf. Dette gælder, selv om lovovertrædelsen ikke kan tilregnes redaktøren som forsætlig eller uagtsom.

§ 22. Den, der oplæser eller på anden måde formidler en tekst eller udtalelse, er ikke ansvarlig for tekstens eller udtalelsens indhold.

§ 23. Radio- eller fjernsynsforetagendet som sådant er ansvarlig for indholdet af en tekst eller en udtalelse, såfremt ansvar ikke kan gøres gældende mod redaktøren på grund af manglende eller ukorrekt angivelse af denne eller på grund af redaktørens manglende tilknytning til riget eller manglende tilregnelighed. Dette gælder, selv om lovovertrædelsen ikke kan tilregnes radio- eller fjernsynsforetagendet som forsætlig eller uagtsom.

Stk. 2. Er radio- eller fjernsynsforetagendet et selskab, en forening, en selvejende institution, en fond eller lignende, kan det i stk. 1 nævnte ansvar pålægges den juridiske person som sådan som bødeansvar. Er radio- eller fjernsynsforetagendet staten, en kommune eller et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, kan der pålægges staten, kommunen eller det kommunale fællesskab bødeansvar.

Andre massemedier

§ 24. Strafansvar for indholdet af de massemedier, der er nævnt i § 1, nr. 3, ifaldes efter reglerne i §§ 9-15 eller §§ 16-23 afhængig af massemediets karakter.

Fælles bestemmelser

§ 25. Lovgivningens almindelige ansvarsregler finder anvendelse for lovovertrædelser, der begås gennem indholdet af et massemedie, og som kan medføre straf af fængsel i 6 år eller derover.

§ 26. Et medieforetagende hæfter umiddelbart for bøder og sagsomkostninger, der idømmes efter reglerne i §§ 9-25.

Stk. 2. Retten skal ved fastsættelse af bøde, der idømmes efter reglerne i §§ 9-25, navnlig lægge vægt på lovovertrædelsens karakter og grovhed, det pågældende massemedies udbredelse samt den fortjeneste for massemediet, som er eller kunne være opnået ved lovovertrædelsen. Retten kan i stedet for dagbøder anvende anden straf af bøde.

§ 27. Den, der har ladet en annonce indrykke, er ansvarlig for indholdet heraf efter lovgivningens almindelige regler. Det samme gælder den, der har bistået hermed.

Stk. 2. Redaktøren er medansvarlig for indholdet af annoncer efter lovgivningens almindelige regler. Opfylder redaktøren ikke sin oplysningspligt efter §§ 4 og 6, er denne ansvarlig for annoncens indhold, selv om lovovertrædelsen ikke kan tilregnes redaktøren som forsætlig eller uagtsom.

28. Rigsadvokaten bestemmer, om der af det offentlige skal rejses tiltale i anledning af indholdet af et massemedie, der er omfattet af loven.

Kapitel 4

Erstatningsansvar for mediernes indhold

Indenlandske periodiske skrifter

§ 29. Erstatningsansvar for indholdet af et indenlandsk periodisk skrift påhviler dem, der efter reglerne i §§ 9-15 og §§ 25 og 27 kan ifalde strafansvar.

§ 30. Udgiveren af et indenlandsk periodisk skrift hæfter umiddelbart for de erstatninger og sagsomkostninger, der idømmes efter § 29.

Radio- og fjersynsudsendelser

§ 31. Erstatningsansvar for indholdet af radio- og fjersynsudsendelser som nævnt i § 1, nr. 2, påhviler dem, der efter reglerne i §§ 16-25 og 27 kan ifalde strafansvar.

§ 32. DR, TV 2/DANMARK A/S, de regionale TV 2-virksomheder og foretagender, der har tilladelse til eller er registrerede til at udøve radio- eller fjersynsvirksomhed, hæfter umiddelbart for erstatninger og sagsomkostninger, der idømmes efter § 31.

Stk. 2. Hæftelsen omfatter dog ikke erstatning for skade forvoldt ved direkte transmission af offentlige møder eller af aktuelle begivenheder, medmindre skaden er forvoldt i tjenesten af en ansat i den pågældende institution eller virksomhed.

Andre massemedier

§ 33. Erstatningsansvar for indholdet og udbredelsen af de i § 1, nr. 3, nævnte massemedier ifaldes efter reglerne i §§ 29-32.

Kapitel 5 Presseetik

§ 34. Massemediernes indhold og handlemåde skal være i overensstemmelse med god presseskik.

Stk. 2. Klager over overtrædelse af stk. 1 kan rettes til det pågældende massemedie selv eller direkte til Pressenævnet, jf. dog stk. 3. I begge tilfælde er klagefristen 12 uger efter offentliggørelsen. Massemediets afgørelse kan senest 12 uger efter, at den er kommet frem til klageren, indbringes for Pressenævnet.

Stk. 3. Klager over DR's, TV 2/DANMARK A/S' eller de regionale TV 2-virksomheders overtrædelse af stk. 1 skal senest 12 uger efter offentliggørelsen indgives til disse. De pågældende virksomheders afgørelse kan senest 12 uger efter, at afgørelsen er kommet frem til klageren, indbringes for Pressenævnet.

§ 35. For indholdet af reklamer i radio og fjernsyn og klager over indholdet af reklameindslag gælder reglerne i lov om radio- og fjersynsvirksomhed.

Kapitel 6 Genmæle

§ 36. Anmodning om genmæle i massemedierne over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er blevet bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

Stk. 2. Anmodning om genmæle kan fremsættes af den, oplysningerne vedrører, eller efter dennes død af de nærmeste pårørende.

Stk. 3. Anmodning om genmæle skal fremsendes skriftligt til redaktøren senest 12 uger efter offentliggørelsen af de faktiske oplysninger, der ønskes imødegået.

Stk. 4. For genmæle vedrørende indholdet af reklamer i radio og fjernsyn gælder reglerne i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.

§ 37. Pligten til at offentliggøre et genmæle påhviler redaktøren.

§ 38. Genmælets indhold skal i alt væsentligt være begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger, og indholdet må ikke være retsstridigt.

Stk. 2. Genmælet kan af vedkommende massemedie kræves udformet af den, der anmoder om genmæle.

§ 39. Genmælet skal offentliggøres vederlagsfrit uden unødigt forsinkelse og skal bringes på en så fremtrædende måde, som det efter omstændighederne med rimelighed kan forlanges.

Stk. 2. Redaktionelle bemærkninger i umiddelbar tilslutning til offentliggørelsen skal indskrænkes til faktiske oplysninger.

§ 40. Afslag på genmæle skal snarest muligt skriftligt meddeles den, der har anmodet om genmælet, med oplysning om, at afslaget kan indbringes for Pressenævnet senest 12 uger efter, at afslaget er kommet frem. Nævnets adresse skal samtidig oplyses.

Stk. 2. Klage over et ufyldstgørende genmæle kan senest 12 uger efter dettes offentliggørelse indbringes for Pressenævnet.

Kapitel 7 Pressenævnet

§ 41. Der oprettes et Pressenævn bestående af en formand og en næstformand og 6 andre medlemmer, der beskikkes af justitsministeren. Formanden og næstformanden, der skal være jurister, beskikkes efter udtalelse fra Højesterets præsident. 2 medlemmer beskikkes efter udtalelse fra Dansk Journalistforbund, 2 medlemmer beskikkes til at repræsentere de redaktionelle ledelser i den trykte presse og radio og fjernsyn efter udtalelse fra disse, og 2 medlemmer beskikkes som offentlighedens repræsentanter efter udtalelse fra Dansk Folkeoplysnings Samråd.

Stk. 2. Medlemmerne og stedfortrædere for disse, der udpeges efter samme regler, beskikkes for 4 år. Genbeskikkelse kan finde sted.

§ 42. Ved nævnets behandling af en sag medvirker foruden formanden eller næstformanden 3 andre medlemmer, heraf et af de efter udtalelse fra Dansk Journalistforbund beskikkede medlemmer og et medlem beskikket til at repræsentere de redaktionelle ledelser samt et medlem beskikket som offentlighedens repræsentant.

§ 43. Pressenævnet træffer afgørelse i sager om,
1) hvorvidt der er sket en offentliggørelse, der er i strid med god presseskik, jf. § 34, og
2) hvorvidt et massemedie efter reglerne i kapitel 6 er forpligtet til at offentliggøre et genmæle, herunder om genmælets indhold, form og placering.

Stk. 2. Formanden kan afvise

- 1) klager, som åbenbart ikke hører under nævnets kompetence, jf. stk. 1, eller som er åbenbart grundløse, og
- 2) klager fra personer, virksomheder m.v., der er uden retlig interesse i det påklagede forhold.

Stk. 3. Formanden afviser sager, hvor klagefristen i § 34, stk. 2 eller 3, eller § 40 ikke er overholdt.

§ 44. Klage til nævnet skal indgives skriftligt.

Stk. 2. Nævnet kan af egen drift optage en sag til behandling, hvis sagen er af væsentlig eller principiel betydning. I tilfælde heraf indhentes en udtalelse fra den forurettede. Den forurettedes navn nævnes kun, såfremt tilladelse hertil foreligger.

§ 45. Nævnet indhenter en skriftlig udtalelse fra det massemedie, som klagen vedrører, og kan under sagens behandling indhente supplerende oplysninger hos parterne.

Stk. 2. Nævnet kan endvidere kræve udleveret et eksemplar af skriftet og en båndoptagelse af den radio- eller fjernsynsudsending, som klagen vedrører.

§ 46. Sager for nævnet skal fremmes mest muligt.

Stk. 2. Undlader vedkommende massemedie inden 7 dage efter modtagelsen af nævnets henvendelse at fremsende sine kommentarer til nævnet, kan sagen behandles på det foreliggende grundlag.

Stk. 3. Nævnet kan indkalde sagens parter til mundtlig forhandling. Såfremt klageren uden lovligt forfald udebliver fra sådan forhandling, kan nævnet afvise klagen eller behandle den på det foreliggende grundlag. Hvis det indklagede massemedie udebliver, behandles sagen på det foreliggende grundlag.

§ 47. Et medlem kan ikke deltage i behandlingen af en klage, der vedrører det massemedie, den pågældende er tilknyttet, eller når der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

§ 48. Nævnets afgørelse træffes efter stemmeflerhed ved begrundet kendelse, medmindre en forligsmæssig løsning er opnået mellem parterne. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende. Hvis en kendelse ikke er enstemmig, skal dissensen anføres i kendelsen.

§ 49. Nævnet kan pålægge redaktøren for det indklagede massemedie snarest muligt at offentliggøre en kendelse i et af nævnet nærmere fastlagt omfang. En sådan offentliggørelse skal ske uden kommenterende tilføjelser og på en så fremtrædende måde, som det med rimelighed kan forlanges.

§ 50. Nævnets kendelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 51. Nævnet afgiver en årlig beretning om sin virksomhed til justitsministeren. Beretningen skal offentliggøres.

§ 52. Justitsministeren fastsætter Pressenævnets forretningsorden efter forhandling med nævnet.

Stk. 2. Nævnet bistås af et sekretariat.

Stk. 3. Justitsministeren kan bestemme, at udgifterne til nævnets virksomhed skal afholdes af massemedierne efter en fordeling, som fastsættes i nævnets forretningsorden.

Kapitel 8

Straf m.v.

§ 53. Overtrædelse af § 3, stk. 1, jf. stk. 3, § 4, § 5, stk. 1, jf. stk. 4, § 5, stk. 3, §§ 6, 7 og 8, stk. 2, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Stk. 2. Undladelse af at efterkomme pålæg om offentliggørelse efter § 49 og § 54 straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Stk. 3. Er en overtrædelse begået af et selskab, en forening, en selvejende institution, en fond eller lignende, kan der pålægges den juridiske person som sådan bødeansvar. Er overtrædelsen begået af staten, en kommune eller et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, kan der pålægges staten, kommunen eller det kommunale fællesskab bødeansvar.

§ 54. I en dom, hvorved nogen findes skyldig til straf, erstatning eller mortifikation for indholdet af et massemedie, kan retten bestemme, at indholdet af dommen snarest muligt skal offentliggøres i mediet i et af retten nærmere fastlagt omfang. Pligten til offentliggørelsen påhviler redaktøren.

Stk. 2. Offentliggørelsen skal ske uden vederlag og på en så fremtrædende måde, som det med rimelighed kan forlanges.

Kapitel 9

Ikrafttræden m.v.

§ 55. Loven træder i kraft den 1. januar 1992.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov nr. 147 af 13. april 1938 om pressens brug.

§§ 56-58. (Udelades)

§ 59. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. §§ 1-54 og § 58 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Vejledende regler for god presseskik

(Som vedtaget på Dansk Journalistforbunds delegeretmøde 23.-24. april 2013 samt på Danske Mediers generalforsamling 22. maj 2013).

Link: <http://www.pressenaevnet.dk/god-presseskik/>

Grundlæggende synspunkter

Sikringen af ytringsfriheden i Danmark står i nøje forbindelse med mediernes frie adgang til at indsamle informationer og nyheder og til at offentliggøre dem så korrekt som muligt. Den frie kommentar er en del af ytringsfrihedens udøvelse. Under varetagelse af

disse opgaver bør medierne anerkende hensynet til den enkelte borgers krav på respekt for den personlige integritet og privatlivets fred og til behovet for beskyttelse mod ubeføjet krænkelse. Medierne bør stille synlig og klar vejledning om, hvorledes der kan klages over mediernes indhold og handlemåde, til rådighed.

Under brud på god presseskik henhører også hindring af berettiget offentliggørelse af informationer af væsentlig betydning for offentligheden, samt eftergivenhed over for udenforståendes krav om indflydelse på mediernes indhold, hvis eftergivenheden kan medføre tvivl om mediernes frie og uafhængige stilling. Brud på god presseskik foreligger endvidere, hvis en journalist pålægges opgaver, som er i strid med nærværende presseetiske regler.

En journalist bør ikke pålægges opgaver, der strider mod vedkommendes samvittighed eller overbevisning.

Reglerne omfatter det redaktionelle stof, som offentliggøres i medierne. Reglerne omfatter også redigerede debatindlæg. I det omfang der bringes uredigeret debat, bør der offentliggøres synlige og klare retningslinjer herfor samt gives effektiv adgang til at klage til mediet over indlæg.

Reglerne omfatter tillige annoncer og reklamer i den trykte periodiske presse og i de øvrige medier i det omfang, der ikke er fastsat særlige regler herom.

Reglerne omfatter omtalte og afbildede personer, herunder også afdøde personer, juridiske personer og lignende.

Reglernes indhold

A. Korrekte meddelelser

1. Det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte.
2. Kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt.
3. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte rimelig tid til at svare.
4. Angreb og svar bør, hvor det er rimeligt, bringes i sammenhæng og på samme måde. Dette gælder i særlig grad krænkende eller skadelige udsagn.
5. Det skal gøres klart, hvad der er faktiske oplysninger, og hvad der er kommentarer.
6. Overskrifter og mellemrubrikker skal i form og indhold have dækning i den pågældende artikel eller udsendelse. Det samme gælder de såkaldte spisesedler.
7. Berigtigelse af urigtige meddelelser skal finde sted på redaktionens eget initiativ, hvis og så snart kendskab til fejl af betydning i de bragte meddelelser indgår. Berigtigelsen skal foretages i en sådan form, at læserne, lytterne eller seerne får klar mulighed for at blive opmærksom på berigtigelsen.

B. Adfærd i strid med god presseskik

1. Meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse.
2. Selvmord eller selvmordsforsøg bør ikke omtales, medmindre klar almen interesse kræver eller begrundet offentlig omtale, og i så fald bør omtalen være så skånsom som mulig.
3. Ofre for forbrydelser eller ulykker skal vises det størst mulige hensyn. Det samme gælder vidner og pårørende til de implicerede. Ved indsamling og formidling af billedmateriale, herunder amatør billeder, skal der vises hensynsfuldhed og takt.
4. Der bør opretholdes en klar skillelinje mellem annoncering og redaktionelt indhold. Tekst, lyd og billeder foranlediget af direkte eller indirekte kommercielle interesser bør kun bringes, hvis et klart journalistisk kriterium taler for offentliggørelse.
5. Der bør udvises særligt hensyn over for børn og andre personer, som ikke kan ventes at være klar over virkningerne af deres udtalelser eller anden medvirken. Ved offentliggørelse af interview eller lignende bør forældresamtykke indhentes, når emnets karakter og den mindreåriges alder taler herfor.
6. Ved indsamling eller offentliggørelse af information bør andres tillid, følelser, uvidenhed, manglende erfaring eller svigtende herredømme ikke udnyttes.
7. Offentliggørelse af skjulte optagelser bør kun ske, hvis de medvirkende har givet samtykke, eller hvis den samfundsmæssige interesse klart overstiger den enkeltes krav på beskyttelse, og den fornødne journalistiske dokumentation ikke eller kun meget vanskeligt kan skaffes på anden måde.
8. Meddelelser offentliggjort i digitale medier vil ofte være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt.

C. Retsreportage

1. De under A og B anførte almindelige presseetiske regler gælder også for retsreportagen.
2. Reglerne for retsreportagen gælder også sagernes forberedelse, herunder straffesagers behandling hos politi og anklagemyndighed.
3. Retsreportagen bør være objektiv. På ethvert stadium af sagernes forberedelse og ved behandlingen i retten bør journalisten tilstræbe en kvalitativ ligelig gengivelse af parternes – i straffesager anklagemyndighedens og forsvarrets – synspunkter.
En omtale af en straffesag bør følges op med et referat af sagens afslutning, hvad enten denne finder sted i form af tiltalefrafald, frifindelse eller domfældelse.
4. Familiemæssige forhold, race, etnicitet, nationalitet, trosbekendelse, seksuel orientering eller organisationsforhold bør alene nævnes, når det er relevant for sagen.

5. Så længe en straffesag ikke er endeligt afgjort eller bortfaldet, må der ikke offentliggøres meddelelser, der kan lægge hindringer i vejen for sagens opklaring, eller tilkendegivelser om, at en sigtet eller tiltalt er skyldig. Ved omtale af en straffesag skal det klart fremgå, om sigtede/tiltalte har erklæret sig skyldig eller ikke-skyldig.
6. Der skal i videst muligt omfang følges en klar saglig linje ved afgørelsen af, hvilke sager der omtales, og i hvilke tilfælde navne på de implicerede nævnes. En sigtets eller tiltalts navn eller anden identificering bør udelades, når ingen almen interesse taler for at offentliggøre navnet.
7. Der skal iagttages varsomhed med meddelelser om, at politianmeldelse er indgivet mod en navngiven person. Meddelelser herom bør som regel ikke bringes, før anmeldelse har medført indgriben fra politiets eller anklagemyndighedens side. Dette gælder dog ikke meddelelser, som den anmeldte selv fremdrager, eller hvis det anmeldte forhold i forvejen er kendt i videre kredse eller har væsentlig almen interesse, eller det efter de foreliggende omstændigheder må antages, at anmeldelsen er solidt underbygget.
8. En sigtet, tiltalt eller domfældt person bør forskånes for at få fremdraget pågældendes tidligere straffedom, hvis den er uden betydning for de forhold, vedkommende nu er sigtet, tiltalt eller dømt for. I anden sammenhæng bør de mod en person tidligere rejste straffesager som regel ikke omtales.

Lov om massemediers informationsdatabaser

Lov nr. 430 af 1. juni 1994 med senere ændringer

Link: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=59461>

Kapitel 1 Almindelige bestemmelser

Kapitel 2 Redaktionelle informationsdatabaser

Kapitel 3 Offentligt tilgængelige informationsdatabaser

Kapitel 4 Klager, straf m.v.

Kapitel 5 Ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

Kapitel 1

Almindelige bestemmelser

§ 1. Loven gælder for informationsdatabaser, der er massemedier, eller som drives i tilknytning til en eller flere virksomheder, der udgiver massemedier.

Stk. 2. Loven gælder dog ikke for informationsdatabaser, hvori der udelukkende er indlagt allerede offentliggjorte periodiske skrifter eller lyd- og billedprogrammer, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 1 eller 2, eller dele heraf, når indlæggelsen i informationsdatabasen er sket uændret i forhold til offentliggørelsen.

Stk. 3. Loven gælder endvidere ikke for informationsdatabaser, hvori der udelukkende er indlagt allerede offentliggjorte tekster, billeder og lydprogrammer, der omfattes af medieansvarslovens § 1, nr. 3, eller dele heraf, når indlæggelsen i informationsdatabasen er sket uændret i forhold til offentliggørelsen.

§ 2. Ved massemedier forstås de af medieansvarslovens § 1 omfattede massemedier.

Stk. 2. Ved informationsdatabaser forstås informationssystemer, hvor der gøres brug af elektronisk databehandling i forbindelse med formidling af nyheder og andre informationer.

Stk. 3. Ved redaktionelle informationsdatabaser forstås informationsdatabaser eller klart adskilte dele heraf, der alene drives som led i journalistisk eller redaktionelt arbejde med henblik på offentliggørelse i et massemedie.

Kapitel 2

Redaktionelle informationsdatabaser

§ 3. En redaktionel informationsdatabase skal for at blive omfattet af loven være anmeldt til Datatilsynet.

Stk. 2. Et massemedie kan indgive en anmeldelse omfattende samtlige massemediets redaktionelle informationsdatabaser.

Stk. 3. Datatilsynet offentliggør hvert år en fortegnelse over anmeldte redaktionelle informationsdatabaser.

§ 4. En redaktionel informationsdatabase må ikke være tilgængelig for andre end massemediets journalister og redaktionsmedarbejdere.

Stk. 2. Journalister og redaktionsmedarbejdere må ikke få adgang til eller benytte informationsdatabasen til andet end journalistisk eller redaktionelt arbejde.

§ 5. Der skal træffes de fornødne sikkerhedsforanstaltninger mod, at uvedkommende får adgang til en redaktionel informationsdatabase, og mod, at informationsdatabasen benyttes til uvedkommende formål.

Kapitel 3

Offentligt tilgængelige informationsdatabaser

§ 6. En offentligt tilgængelig informationsdatabase skal for at blive omfattet af loven ud over at være tilgængelig for enhver på almindelige forretningsvilkår være anmeldt til Pressenævnet og Datatilsynet med angivelse af, hvem der er ansvarlig for informationsdatabasen.

Stk. 2. Sker der anmeldelse efter stk. 1, er informationsdatabasen ikke samtidig omfattet af medieansvarsloven, jf. dog § 10, stk. 1, og § 13, stk. 3.

§ 7. Den, der driver en offentligt tilgængelig informationsdatabase, skal efter anmodning oplyse, hvem der er ansvarlig for informationsdatabasen.

§ 8. En offentligt tilgængelig informationsdatabase må ikke indeholde informationer, der ikke lovligt kan offentliggøres i et massemedie.

Stk. 2. Informationsdatabasen må ikke indeholde informationer, hvis offentliggørelse ville være i strid med god presseskik.

Stk. 3. Informationer om enkeltpersoners rent private forhold, herunder oplysninger om race, religion og hudfarve, om politiske, foreningsmæssige, seksuelle og strafbare forhold samt oplysninger om helbredsforhold, væsentlige sociale problemer og misbrug af nydelsesmidler og lignende, må ikke opbevares i informationsdatabasen, når der er

forløbet 3 år efter, at den begivenhed, der har givet anledning til optagelsen i databasen, fandt sted, eller, hvis et sådant tidspunkt ikke kan fastsættes, 3 år efter, at informationerne er optaget i databasen.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 3 finder dog ikke anvendelse, hvis der består en sådan interesse i, at de pågældende informationer er offentligt tilgængelige, at hensynet til den enkeltes interesse i, at informationerne slettes, findes at burde vige for hensynet til informationsfriheden.

§ 9. I informationsdatabaser, der er offentligt tilgængelige, skal der efter anmodning fra den, informationerne angår, foretages sletning, rettelse eller ajourføring, når

- 1) informationerne er urigtige eller vildledende,
- 2) en tidligere omtalt retsafgørelse eller administrativ afgørelse er blevet ændret eller
- 3) strafforfølgning i en tidligere omtalt sag opgives, eller når der i en sådan sag sker frifindelse.

§ 10. Den, oplysningerne vedrører, eller efter dennes død de nærmeste pårørende kan i stedet for at fremsætte anmodning om sletning, rettelse eller ajourføring tage til genmæle. Bestemmelserne i medieansvarslovens kapitel 6 om genmæle finder tilsvarende anvendelse, jf. dog stk. 2-4 og § 12, stk. 2.

Stk. 2. De pligter, der efter medieansvarslovens bestemmelser om genmæle påhviler redaktøren, påhviler efter denne lov den ansvarlige for informationsdatabasen.

Stk. 3. Anmodning om genmæle kan fremsættes, så længe de oplysninger, der ønskes imødegået, befinder sig i informationsdatabasen.

Stk. 4. Genmæle offentliggøres i den informationsdatabase, hvori de oplysninger, der begrundet genmælet, er bragt. Er de oplysninger, der begrundet genmælet, forinden slettet, berigtiget eller ajourført, bortfalder pligten til at offentliggøre genmælet.

§ 11. Fra en offentligt tilgængelig informationsdatabase skal der til enhver, der fremsætter anmodning herom, gives skriftlig meddelelse om de informationer, der er optaget i databasen om vedkommende selv, medmindre det er forbundet med uforholdsmæssigt store vanskeligheder at finde frem til informationerne.

Stk. 2. Den, der har fået meddelelse efter stk. 1, har ikke krav på ny meddelelse før 1 år efter sidste meddelelse.

Stk. 3. Den, der er ansvarlig for informationsdatabasen, skal inden 4 uger besvare anmodninger som nævnt i stk. 1.

Stk. 4. Justitsministeren kan fastsætte regler om betaling for skriftlige meddelelser om indholdet af offentligt tilgængelige informationsdatabaser.

§ 11 a. Der skal træffes de fornødne sikkerhedsforanstaltninger mod, at informationer i offentligt tilgængelige informationsdatabaser ændres af uvedkommende.

Kapitel 4

Klager, straf m.v.

§ 12. Undlader den, der er ansvarlig for en offentligt tilgængelig informationsdatabase, efter anmodning at slette informationer, der strider mod god presseskik, jf. § 8, stk. 2,

eller som befinder sig i databasen i strid med tidsfristen i § 8, stk. 3, jf. stk. 4, eller nægter den ansvarlige at optage et genmæle, eller har vedkommende ikke inden 4 uger besvaret en henvendelse om sletning eller genmæle, kan den, informationerne angår, eller efter dennes død de nærmeste pårørende, indbringe spørgsmålet for Pressenævnet.

Stk. 2. Sagen skal indbringes for Pressenævnet senest 4 uger efter, at afslaget er kommet frem, eller 4 uger efter udløbet af den i stk. 1 nævnte svarfrist.

§ 13. Pressenævnet kan efter anmodning give påbud om, at der foretages sletning af informationer, der strider mod bestemmelserne i § 8, stk. 2-4.

Stk. 2. Pressenævnet kan efter anmodning give påbud om, at der optages et genmæle i en offentligt tilgængelig informationsdatabase, herunder fastsætte genmælets indhold, form og placering.

Stk. 3. Bestemmelserne i medieansvarslovens § 42, § 43, stk. 2 og 3, § 44, stk. 1, §§ 45-48 og § 52, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 14. Pressenævnet kan af enhver kræve alle oplysninger, der er af betydning for nævnets virksomhed efter denne lov.

§ 15. Pressenævnets afgørelser efter denne lov kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 16. Med bøde eller fængsel indtil 4 måneder straffes den, der

- 1) overtræder § 4, § 5, § 7, § 8, stk. 1, § 9, nr. 2 og 3, § 11, stk. 1 og 3, eller § 11 a.
- 2) undlader at efterkomme påbud, der er givet af Pressenævnet i medfør af § 13, stk. 1 og 2, eller
- 3) undlader at efterkomme krav fra Pressenævnet efter § 14.

Stk. 2. Den, der uberettiget udnytter eller videregiver oplysninger, som den pågældende har fået kendskab til gennem benyttelse af en redaktionel informationsdatabase, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt i medfør af anden lovgivning.

§ 17. Et massemedie skal erstatte skade, der er forvoldt ved behandling i strid med bestemmelserne i denne lov, medmindre det godtgøres, at skaden ikke kunne have været afværget ved den agtpågivenhed og omhu, der må kræves i forbindelse med behandling af oplysninger. Lovgivningens almindelige erstatningsregler finder i øvrigt anvendelse.

Stk. 2. Lovgivningens almindelige regler om straf finder anvendelse på sager omfattet af denne lov.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 5

Ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

§ 18. I lov om private registre, jf. lovbekendtgørelse nr. 622 af 2. oktober 1987, som ændret ved lov nr. 386 af 20. maj 1992, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

» Stk. 4. Loven finder ikke anvendelse på edb-registre, der er omfattet af lov om massemediers informationsdatabaser.

Stk. 5. Loven finder ikke anvendelse på edb-registre, hvori der udelukkende er indlagt allerede offentliggjorte periodiske skrifter eller lyd- og billedprogrammer, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 1 eller 2, eller dele heraf, når indlæggelsen i informationsdatabasen er sket uændret i forhold til offentliggørelsen.

Stk. 6. Loven gælder endvidere ikke for informationsdatabaser, hvori der udelukkende er indlagt allerede offentliggjorte tekster, billeder og lydprogrammer, der omfattes af medieansvarslovens § 1, nr. 3, eller dele heraf, når indlæggelsen i informationsdatabasen er sket uændret i forhold til offentliggørelsen.

Stk. 7. Loven finder ikke anvendelse på manuelle arkiver over udklip fra offentliggjorte, trykte publikationer.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 8 og 9.

2. Kapitel 2 c ophæves.

3. I § 27, stk. 1, nr. 1, udgår »§ 7 g, stk. 1 og 2, § 7 h, § 7 i.«

§ 19. I lov om offentlige myndigheders registre, jf. lovbekendtgørelse nr. 654 af 20. september 1991, som ændret ved § 37 i lov nr. 337 af 14. maj 1992, indsættes i § 1 som stk. 6-8:

» Stk. 6. Loven finder ikke anvendelse på edb-registre, der er omfattet af lov om massemediers informationsdatabaser.

Stk. 7. Loven finder ikke anvendelse på edb-registre, hvori der udelukkende er indlagt allerede offentliggjorte periodiske skrifter eller lyd- og billedprogrammer, der er omfattet af medieansvarslovens § 1, nr. 1 eller 2, eller dele heraf, når indlæggelsen i informationsdatabasen er sket uændret i forhold til offentliggørelsen.

Stk. 8. Loven gælder endvidere ikke for informationsdatabaser, hvori der udelukkende er indlagt allerede offentliggjorte tekster, billeder og lydprogrammer, der omfattes af medieansvarslovens § 1, nr. 3, eller dele heraf, når indlæggelsen i informationsdatabasen er sket uændret i forhold til offentliggørelsen.«

§ 20. Loven træder i kraft den 1. oktober 1994.

§ 21. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stikordsregister

Forkortelser:

Lov om massemediers informationsdatabaser (Mdl.)

Medieansvarsloven (Mal.)

Offentlighedsloven (Offl.)

Retsplejeloven (Rpl.)

Straffeloven (Strfl.)

Vejledende regler for god presseskik (Vejl.)

Aflytning	Strfl. § 263, stk. 1, nr. 3
Afindexering, anonymisering, afpublicering	Vejl. pkt. B.8
Aktindsigt i den offentlige forvaltning (retten til)	Offl. § 7
Aktindsigt i den offentlige forvaltning (undtagelser)	Offl. §§ 19-27 og §§ 30-33
Aktindsigt i rettens dokumenter (redaktionelle medarbejderes) Rpl. §§ 41 a-c, § 41 f og § 1017 d	
Anmeldelse til Pressenævnet af andre massemedier	Mal. § 8
Annonceansvar	Mal. § 27
Annoncer og redaktionel tekst.....	Vejl. pkt. B.4
Anonymisering af domme og kendelser i straffesager	Rpl. § 1017 d
Ansvarshavende redaktør	Mal. § 3, stk. 1
Bagvaskelse.....	Strfl. § 268
Berigtigelse	Vejl. pkt. A.7
Billedoptagelse i rettens bygninger	Rpl. § 32, stk. 5
Billedoptagelse uden for rettens bygninger	Rpl. § 32, stk. 6
Billedoptagelse under retsmøder	Rpl. § 32, stk. 1
Brevhemmelighed.....	Strfl. § 263, stk. 1, nr. 1
Børn	Vejl. pkt. B.5
Databaseansvarlig	Mdl §§ 7, 10 stk. 2, 12 stk. 1
Datatilsynet	Mdl § 3 stk. 1 og 3, § 6 stk. 1
Debatindlæg	Vejl. grundl. synspkt.
Dobbelt dørlukning	Rpl. § 29 c, stk. 1, 2. pkt.
Dokumentbegrebet (offentlighedslovens)	Offl. 7 stk. 2.
Ekstraeringspligt.....	Offl. § 28
Erstatningsansvar (indenlandske periodiske skrifter)	Mal. §§ 29-30
Faktiske oplysninger (kontra kommentarer).....	Vejl. pkt. A.5
Faktiske oplysninger (meddelelse af, ikke undtaget)	Offl. § 28
Fjernelse af oplysninger	Vejl. pkt. B.8
Forelæggelse	Vejl. pkt. A.3
Forurettede i seksualforbrydelser (omtale af)	Rpl. § 1017 b
Fotoforbud.....	Rpl. § 32
Fotografering	Strfl. § 264 a
Fredskrænkelser.....	Strfl. §§ 263-266 c
Frikendte (sandhedsbevis).....	Strfl. § 271, stk. 1
Følsomme oplysninger	Mdl. § 8 stk. 3
Genmæle	Mal. §§ 36-40; Mdl. § 10
Husfredskrænkelser	Strfl. § 264
Identifikationskravet	Offl. § 9
Informationsdatabaser	Mdl. § 2, stk. 2
Injurier	Strfl. §§ 267-274
Kildebeskyttelse	Rpl. § 172
Klagevejledning.....	Vejl. grundl. synspkt.
Kontradiktion	Vejl. pkt. A.3

Korrekte oplysninger (krav om).....	Vejl. pkt. A.1
Kæreadgang (redaktionelle medarbejdes).....	Rpl. § 393, stk. 2; Rpl. § 968, stk. 2
Lukkede døre.....	Rpl. §§ 29-29 e
Lydoptagelser under retsmøder.....	Rpl. § 32, stk. 1
Lægdommers identitet (omtale af).....	Rpl. § 1017 c
Massemedier.....	Mal. § 1; Mdl. § 2, stk. 1
Meroffentlighed.....	Offl. § 14 og Rpl. § 41 h, stk. 1
Mindreårige.....	Rpl. § 29, stk. 3, nr. 1; Rpl. § 30, nr. 1
Mortifikation.....	Strfl. § 273
Navneforbud.....	Rpl. §§ 31-31 b
Navngivne artikler.....	Mal. § 10
Notatpligt (myndighedens).....	Offl. § 13
Offentliggørelse af domme m.v.....	Rpl. § 1017 d
Presseetik.....	Mal. § 34; Vejl. pkt. B; Mdl. § 8, stk. 2
Pressenævnet.....	Mal. §§ 41-52; Mdl. §§ 6, 12-15
Privatlivets fred.....	Strfl. §§ 263-266 c; Vejl. pkt. B.1.-3
Proportionalitet ved begrænsning af offentlighed i retsplejen.....	Rpl. § 29, stk. 4
Påtaleregler (freds- og ærekrænkelser).....	Strfl. § 275
Racediskrimination.....	Strfl. § 266 b
Redaktionelle informationsdatabaser.....	Mdl. § 2, stk. 3
Redaktøransvar.....	Mal. §§ 11-13; Mal § 27, stk. 2
Referatforbud.....	Rpl. §§ 30-30 b
Retorsion.....	Strfl. § 272
Retsreportage.....	Vejl. pkt. C
Ringeagtsytringer.....	Strfl. § 267, stk. 1
Sandhedsbevis.....	Strfl. §§ 269-271
Sigtelser.....	Strfl. § 267, stk. 1
Skjulte optagelser.....	Vejl. pkt. B.7
Skyldsspørgsmål (omtale af).....	Rpl. § 1016 a
Sletning (rettelser).....	Mdl. § 9
Strafansvar (indenlandske periodiske skrifter).....	Mal. §§ 9-15
Svarfrist, myndighedens (anmodning om aktindsigt i den offentlige forvaltning). Offl. § 36 stk. 2	
Tavshedspligt.....	Offl. § 35; Rpl. § 41 h, stk. 2; Strfl. § 152-152 f
Tegning under retsmøder.....	Rpl. § 32 a
Tidligere straffede (sandhedsbevis).....	Strfl. § 271, stk. 2
Tillid, misbrug af.....	Vejl. pkt. B.5
Tilmelding til pressenævnet.....	Mal. § 8
Udgiveransvar.....	Mal. § 15
Udnyttelse af oplysninger ("hæleribestemmelsen").....	Strfl. § 264 c
Udspejdnig.....	Strfl. § 264 a
Udtaleret (redaktionelle medarbejdes).....	Rpl. § 29 c, stk. 1; Rpl. § 30 b, stk. 1; Rpl. § 31 a, stk. 1
Undtagelser til retten til aktindsigt i den offentlige forvaltning. Offl. §§ 19-27 og §§ 30-33	
Uredigeret debat.....	Vejl. grundl. synspkt.
Videoafhøring.....	Rpl. § 172 a
Videregivelse af oplysninger (ulovlig).....	Strfl. § 264 d
Vidnefritagelse (kildebeskyttelse).....	Rpl. §§ 171-172
Vidnepligt.....	Rpl. § 168; Rpl. § 172, stk. 5 og 6
Vidnetvang.....	Rpl. § 178
Vidneudelukkelse.....	Rpl. §§ 169-170
Ærekrænkelser.....	Strfl. §§ 267-274
Åbne retsmøder.....	Rpl. § 28 a